

SEJM

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Prezes Rady Ministrów

RM 10-129-03

Druk nr 1939
Warszawa, 22 sierpnia 2003 r.

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, p[odpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 r.**

W załączeniu przedstawiam także opinie dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Spraw Zagranicznych oraz Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Z wyrazami szacunku

/-/ Leszek Miller

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 26 marca 2003 r. została podpisana w Warszawie Umowa o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, w następującym brzmieniu:

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej

Dano w Warszawie, dnia..... 2003 r.

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Aleksander Kwaśniewski

PREZES RADY MINISTRÓW

Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

**o ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a
Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 r.**

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

**do wniosku o ratyfikację Umowy o zabezpieczeniu społecznym
między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów**

1. Potrzeba i cel związania Rzeczypospolitej Polskiej umową

Prawo do zabezpieczenia społecznego należy do podstawowych praw człowieka. Prawo to wynika z licznych dokumentów międzynarodowych, a w szczególności z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka z 1948 r. (art. 22), Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych (art. 9), a także Europejskiej Karty Społecznej (art. 12 ust. 4).

Rzeczpospolita Polska ratyfikowała wyżej wymienione dokumenty, co oznacza, że przyjęła zobowiązania z nich wynikające, w następstwie czego ustawodawstwo i praktyka krajowa powinny pozostawać w zgodności z tymi zobowiązaniami.

Z Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie Rzeczypospolitej Polskiej z państwami Wspólnoty Europejskiej również wynika potrzeba podjęcia działań w zakresie

skoordynowania polskiego systemu zabezpieczenia społecznego z systemami państw członkowskich Unii Europejskiej.

Podejmowane przez Rzeczpospolitą Polską negocjacje z państwami Unii Europejskiej oznaczają stopniową realizację przez nasze państwo prawa człowieka do zabezpieczenia społecznego, niezależnie od jego miejsca zamieszkania.

Należy podkreślić, że uzyskanie przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej spowoduje obligatoryjne stosowanie reguł określonych w ustawodawstwie unijnym (Rozporządzenie Rady EWG nr 1408/71 oraz Rozporządzenie wykonawcze nr 574/72).

Rozporządzenia te wywołują bezpośrednie skutki prawne, bez potrzeby transpozycji ze strony ustawodawcy krajowego. Rozporządzenia mają moc obowiązującą bezpośrednio dla obywateli, którzy mogą się powoływać na nie przed sądem krajowym. Stąd wcześniejsza koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w ramach umów dwustronnych daje szansę nie tylko wybrania optymalnych z polskiego punktu widzenia rozwiązań, ale także tworzy techniczne i organizacyjne warunki do przyszłego bezkolizyjnego stosowania wyżej wymienionych Rozporządzeń.

2. Dotychczasowy a projektowany stan prawny

Między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów dotychczas nie było regulacji w dziedzinie zabezpieczenia społecznego.

Obecny stan prawny prowadzi do kolizji ustawodawstw: negatywnego, gdy osoba zmieniająca miejsce pracy i pobytu z Rzeczypospolitej Polskiej do Królestwa Niderlandów (lub odwrotnie) nie jest ubezpieczona w żadnym z tych państw lub pozytywnego, gdy podlega równocześnie ustawodawstwu obu państw.

Ponadto przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych oraz ich wysokości każde z państw bierze pod uwagę wyłącznie okresy ubezpieczenia przebyte na swoim terytorium.

W obowiązującym stanie prawnym świadczenia emerytalno-rentowe przysługujące wyłącznie z tytułu ubezpieczenia w Rzeczypospolitej Polskiej dla osób zamieszkałych za granicą, w tym także w Królestwie Niderlandów, są wypłacane – na ich wniosek – osobie przez nich upoważnionej do odbioru, zamieszkałej w kraju, lub na rachunek bankowy emeryta lub rencisty w kraju.

Aktualnie istotny problem stanowi przekazywanie świadczeń z Królestwa Niderlandów do Rzeczypospolitej Polskiej, wraz z wejściem bowiem w życie, z dniem 1 stycznia 2000 r., niderlandzkiej ustawy dotyczącej ograniczeń w zakresie przekazywania świadczeń za granicę osoby otrzymujące niderlandzkie świadczenia z zabezpieczenia społecznego tracą prawo do świadczeń, jeżeli mieszkają w państwie, z którym Królestwo Niderlandów nie zawarło umowy lub porozumienia o realizacji tych świadczeń. Brak stosownej umowy bilateralnej uniemożliwiłby zatem przekazywanie w pełnym zakresie niderlandzkich świadczeń z zabezpieczenia społecznego do Rzeczypospolitej Polskiej. W związku ze zmianą niderlandzkiego ustawodawstwa już z dniem 1 stycznia 2000 r. przekazywanie świadczeń emerytalno-rentowych dla osób uprawnionych zamieszkałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostało ograniczone. Brak dwustronnej polsko-niderlandzkiej Umowy spowodowałby całkowite wstrzymanie wypłaty niderlandzkich emerytur i rent dla świadczeniobiorców zamieszkałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. A zatem zawarcie z Królestwem Niderlandów – możliwie jak najszybciej – bilateralnej Umowy o zabezpieczeniu społecznym jest niezmiernie istotne dla osób zamieszkałych w Rzeczypospolitej Polskiej, a uprawnionych do niderlandzkich świadczeń emerytalno-rentowych.

Umowa ma na celu nie tylko uregulowanie kwestii możliwości transferu niderlandzkich świadczeń do Rzeczypospolitej Polski, ale również zapewnienie możliwej do zaakceptowania dla obu Umawiających się Stron koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Założeniem obu Umawiających się Stron było wynegocjowanie Umowy w pełni odpowiadającej standardom międzynarodowym w dziedzinie zabezpieczenia społecznego. Zgodnie z tym Umowa została oparta na czterech podstawowych zasadach:

1) zasadzie równego traktowania

Jest to fundamentalna zasada koordynacji, sformułowana w prawie unijnym. Umowa przewiduje, że przy stosowaniu przepisów prawnych jednej Umawiającej się Strony obywatele drugiej Umawiającej się Strony są traktowani na równi z jej obywatelami,

2) zasadzie jedności stosowanego ustawodawstwa

Umowa wprowadza zasadę, że osoby, które są objęte zakresem podmiotowym Umowy, podlegają wyłącznie ustawodawstwu jednego państwa oraz określa, które ustawodawstwo jest właściwe,

3) zasadzie zachowania praw nabytych

Umowa przewiduje sumowanie wszelkich okresów ubezpieczenia, które w danym ustawodawstwie są wymagane do nabycia lub zachowania prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a także do obliczania wymiaru tych świadczeń,

4) zasadzie swobodnego eksportu świadczeń

Zgodnie z umową świadczenia pieniężne z tytułu inwalidztwa, starości, śmierci żywiciela rodziny, wypadków przy pracy i chorób zawodowych, do których prawo zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa jednego Umawiającego się Państwa, nie mogą doznać żadnego uszczerbku z tego powodu, że osoba uprawniona do tych świadczeń mieszka na terytorium drugiego Umawiającego się Państwa.

Przedstawiona Umowa zawiera zapisy dotyczące wymienionych zasad oraz zapisy merytoryczne odnoszące się do poszczególnych dziedzin zabezpieczenia społecznego objętych zakresem przedmiotowym Umowy. Umowa zawiera uregulowania w zakresie:

a) świadczeń z tytułu choroby i macierzyństwa

W tym zakresie umowa przewiduje – w celu ustalenia prawa do świadczenia – sumowanie okresów ubezpieczenia społecznego, przebytych w obydwu państwach, o ile okresy ubezpieczenia nie pokrywają się.

Natomiast przepisy dotyczące świadczeń rzeczowych (zdrowotnych) obejmują osoby, objęte zakresem podmiotowym Umowy, zamieszkałe na terytorium drugiej Umawiającej się Strony oraz pracowników delegowanych do pracy na terytorium drugiej Umawiającej się Strony,

b) świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

W tym zakresie Umowa zawiera przepisy jednostronne dotyczące Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi prawo do świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych jest ustalane według zasad wynikających z polskiego ustawodawstwa, któremu podlegał pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek w chwili wypadku lub wykonywania pracy niosącej ryzyko choroby zawodowej,

c) świadczeń emerytalno-rentowych

W tym zakresie Umowa przewiduje, że uprawnienia do świadczeń emerytalno-rentowych osób zamieszkałych w Rzeczypospolitej Polskiej lub w Królestwie Niderlandów i posiadających okresy ubezpieczenia przebyte na terytorium drugiego państwa będą ustalane, z uwzględnieniem łącznych okresów ubezpieczenia w obydwu państwach, przy czym koszty tak ustalanych świadczeń będą obciążały

instytucje ubezpieczeniowe Rzeczypospolitej Polskiej i Królestwa Niderlandów proporcjonalnie do okresów ubezpieczenia przebytych w poszczególnych państwach. Wysokość tych świadczeń po Stronie Polskiej będzie ustalana według następujących zasad:

- w przypadkach gdy okresy ubezpieczenia przebyte tylko po jednej stronie dają prawo do emerytury w myśl przepisów tej Strony, wówczas ubezpieczony otrzyma od tej Strony emeryturę wyliczoną na podstawie tych okresów ubezpieczenia, a druga Strona wypłaci część za swoje okresy ubezpieczenia. Wysokość części odpowiada proporcji okresów ubezpieczenia przebytych po tej Stronie do sumy okresów ubezpieczenia przebytych w obydwu państwach,
- w przypadkach gdy okresy ubezpieczenia przebyte w Rzeczypospolitej Polskiej nie dają prawa do polskiej emerytury oraz okresy ubezpieczenia przebyte w Królestwie Niderlandów nie dają prawa do niderlandzkiej emerytury, każde z państw ustala prawo do emerytury na podstawie sumy okresów ubezpieczenia przebytych w obydwu państwach i wypłaca część emerytury odpowiadającą proporcji własnych okresów ubezpieczenia do ich sumy przebytych w obydwu państwach,

d) zasiłków rodzinnych

W myśl umowy właściwa instytucja każdej z Umawiających się Stron będzie ustalała prawo do zasiłków rodzinnych i wypłacała je zgodnie z własnym ustawodawstwem, przy czym, w przypadku przysługiwania prawa do zasiłku na podstawie ustawodawstwa obu Umawiających się Stron, właściwą do wypłaty świadczenia będzie instytucja Strony, na której terytorium osoba uprawniona ma miejsce zamieszkania,

e) zasiłków dla bezrobotnych

W myśl Umowy osobie zainteresowanej uzyskaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych, okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem jednej z Umawiających się Stron są uwzględniane, o ile to niezbędne, przy ustalaniu prawa do zasiłków dla bezrobotnych, zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony, pod warunkiem, że osoba zainteresowana w państwie, na terytorium którego występuje o zasiłek, bezpośrednio przed utratą pracy posiadała okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem tej Umawiającej się Strony.

Umowa zakłada swobodny, wzajemny transfer świadczeń do miejsca zamieszkania uprawnionego emeryta lub rencisty (w Rzeczypospolitej Polskiej lub Królestwie

Niderlandów). Fakt zamieszkiwania w drugim państwie nie będzie miał żadnego wpływu na prawo i wysokość wypłacanych świadczeń. Zgodnie z umową przepis dotyczący transferu świadczeń Strona Niderlandzka będzie stosowała już od pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu podpisania Umowy. Ten jednostronny przepis będzie korzystny dla Strony Polskiej, z uwagi na zabezpieczenie interesu osób uprawnionych do niderlandzkich świadczeń emerytalno-rentowych zamieszkałych w Rzeczypospolitej Polskiej. Dzięki temu niderlandzkie świadczenia będą mogły być transferowane do Polski jeszcze przed ratyfikacją Umowy, co wyeliminuje po Stronie Polskiej negatywne skutki wynikające ze zmiany niderlandzkiego ustawodawstwa w zakresie transferu świadczeń.

Proponowane zasady ustalania i wypłaty wszystkich świadczeń objętych Umową będą obowiązywały od daty jej wejścia w życie, ale będą dotyczyły również okresów ubezpieczenia przebytych przed tą datą i związanego z nimi ryzyka. Umowa zostanie zawarta na czas nieokreślony.

3. Skutki wejścia w życie Umowy

Chcąc określić przewidywane skutki wejścia w życie Umowy, należy stwierdzić, że Umowa:

- 1) zagwarantuje uwzględnianie okresów ubezpieczenia przebytych w Królestwie Niderlandów na prawo i wysokość polskich świadczeń (i odwrotnie),
- 2) zagwarantuje transfer świadczeń osobom uprawnionym zamieszkałym na terytorium drugiej Umawiającej się Strony,
- 3) zapewni ochronę prawną osobom przemieszczającym się z Rzeczypospolitej Polskiej do Królestwa Niderlandów (i odwrotnie) przed utratą praw przysługujących z ubezpieczenia społecznego, nabytych w części lub całości na terytorium drugiego państwa,
- 4) wpłynie na poprawę współpracy gospodarczej między obu Państwami (likwidacja podwójnego opłacania składek),
- 5) przyczyni się do poprawy wizerunku Rzeczypospolitej Polskiej na arenie międzynarodowej, szczególnie wśród państw UE.

Wejście w życie Umowy wiąże się oczywiście z określonymi skutkami finansowymi. Biorąc pod uwagę przepływ pracowników między obydwojoma państwami szacuje się, że koszty wdrożenia w życie Umowy w warunkach finansowych 2005 r. będą kształtowały się po Stronie Polskiej na poziomie 4,8-5,5 mln zł rocznie.

Wydatki z tytułu transferu świadczeń nie powinny jednak być traktowane jako dodatkowy koszt Państwa bądź instytucji ubezpieczeniowej, gdyż są one realizacją wcześniejszych zobowiązań państwa podjętych z tytułu pobieranych składek na ubezpieczenie społeczne. Koszt transferu świadczeń powinien znaleźć pokrycie w środkach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Szacunki po Stronie Niderlandzkiej nie są nam znane; brak danych o osobach uprawnionych do emerytur i rent i posiadających okresy ubezpieczenia przebyte w Królestwie Niderlandów uniemożliwia ich oszacowanie. Przypuszczać można, że nie przekraczają one ustalonych szacunków po Stronie Polskiej.

4. Tryb związania Rzeczypospolitej Polskiej Umową

Biorąc pod uwagę przepis art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz zakres przedmiotowy polsko-niderlandzkiej Umowy o zabezpieczeniu społecznym, podlega ona ratyfikacji, za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.

1) podmioty prawa krajowego, których dotyczy umowa

Przepisy Umowy będą miały zastosowanie do pracowników i osób pracujących na własny rachunek, obywateli każdej ze Stron, jak również do członków ich rodzin i innych osób uprawnionych pozostałych po śmierci żywiciela.

Umowa szczególne znaczenie będzie miała dla osób fizycznych w zakresie uzyskiwania prawa do świadczeń: rzeczowych, pieniężnych z tytułu choroby i macierzyństwa, z tytułu niezdolności do pracy, starości, śmierci żywiciela rodziny, bezrobocia, wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zasiłków rodzinnych, zasiłków pogrzebowych.

Osób prawnych Umowa nie dotyczy, ale rozwiązania prawne w niej zastosowane mają przełożenie na poprawę sytuacji polskich osób prawnych prowadzących działalność gospodarczą na terytorium Królestwa Niderlandów, szczególnie przez wyeliminowanie podwójnego opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Dzięki temu przepisy Umowy będą sprzyjały współpracy gospodarczej, jak też ułatwią swobodny przepływ osób,

2) sposób, w jaki Umowa dotyczy spraw uregulowanych w prawie wewnętrznym

Postanowienia Umowy odnoszą się do spraw uregulowanych w następujących ustawach:

- a) ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.),
 - b) ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z późn. zm.),
 - c) ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 1998 r. Nr 139, poz. 934, z późn. zm.),
 - d) ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25, z późn. zm.),
 - e) ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60, poz. 636, z późn. zm.),
 - f) ustawa z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. Nr 45, poz. 391),
 - g) ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1637),
 - h) ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514),
- 3) środki prawne, jakie powinny zostać przyjęte w celu wykonania Umowy

Wynegocjowanie i następnie wejście w życie Umowy nie pociągnie za sobą konieczności dokonywania zmian w polskim ustawodawstwie wewnętrznym, jak też nie będzie wymagało podejmowania środków prawnych w celu jej realizacji. Wymogiem niezbędnym będzie jedynie zawarcie przez obie Umawiające się Strony porozumienia administracyjnego (wykonawczego) w sprawie realizacji Umowy.

Umowa
o zabezpieczeniu społecznym
między
Rzeczpospolitą Polską
a
Królestwem Niderlandów

Rzeczpospolita Polska

i

Królestwo Niderlandów,

zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

mając życzenie, ustanowienia stosunków w dziedzinie zabezpieczenia społecznego,

pragnąc uregulować współpracę między obu Państwami, aby zapewnić egzekwowanie
ustawodawstwa jednego państwa w drugim państwie

uzgodniły, co następuje:

TYTUŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1 Definicje

1. Dla potrzeb niniejszej Umowy :

- a) „terytorium” w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej oznacza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; w odniesieniu do Królestwa Niderlandów oznacza terytorium Królestwa w Europie,
- b) „obywatel” oznacza osobę mającą obywatelstwo jednej z Umawiających się Stron;
- c) „ustawodawstwo” oznacza ustawodawstwo dotyczące dziedzin zabezpieczenia społecznego, o których mowa w artykule 2,
- d) „właściwa władza” oznacza Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Ministra Zdrowia i Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministra Spraw Socjalnych i Zatrudnienia i Ministra Zdrowia, Opieki Społecznej i Sportu w odniesieniu do Królestwa Niderlandów,
- e) „właściwa instytucja” oznacza instytucję, upoważnioną do stosowania ustawodawstwa,
- f) „świadczenie pieniężne” oznacza każde świadczenie pieniężne, emeryturę lub rentę, przewidziane w ustawodawstwie jednej z Umawiających się Stron i obejmuje wszelkie dodatki lub podwyżki, które odnoszą się do tego świadczenia, emerytury lub renty na mocy ustawodawstwa,
- g) „świadczenia rzeczowe” oznacza świadczenia zdrowotne przewidziane w ustawodawstwie każdej z Umawiających się Stron,
- h) „miejsce zamieszkania” oznacza miejsce stałego pobytu,
- i) „miejsce pobytu” oznacza miejsce tymczasowego pobytu,
- j) „okres ubezpieczenia” oznacza okresy składowe, okresy zatrudnienia, pracy na własny rachunek lub zamieszkania oraz okresy z nimi zrównane, zgodnie z ustawodawstwem jednej z Umawiających się Stron,
- k) „uchodźca” ma znaczenie określone w artykule 1 Konwencji dotyczącej statusu uchodźców, sporządzonej w Genewie dnia 28 lipca 1951 roku oraz w artykule 1 ustęp 2 Protokołu dotyczącego statusu uchodźców sporządzonego w Nowym Yorku dnia 31 stycznia 1967 roku,
- l) „pracownik” oznacza osobę, która jest legalnie zatrudniona przez pracodawcę, jak również każdą osobę, którą zgodnie z ustawodawstwem właściwym uważa się za równorzędną osobie zatrudnionej,
- m) „osoba pracująca na własny rachunek” oznacza osobę tak określoną lub uznaną za taką przez ustawodawstwo jednej z Umawiających się Stron,
- n) „członek rodziny” oznacza osobę tak określoną lub uznaną za taką przez ustawodawstwo właściwe, przez co należy rozumieć, że dla stosowania artykułu 16 ustępy 3 - 6 pod pojęciem członek rodziny rozumie się osobę określoną lub uznaną jako taką przez ustawodawstwa Umawiającej się Strony, na terytorium której dana osoba ma miejsce zamieszkania,
- o) „dane” obejmują informacje dotyczące między innymi tożsamości, adresu, osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, pracy, wykształcenia, dochodów, stanu zdrowia, śmierci i pozbawienia wolności.

2. Inne pojęcia użyte w niniejszej Umowie mają znaczenie jakie im nadało ustawodawstwo stosowane przez jedną z obu Umawiających się Stron.

Artykuł 2

Zakres przedmiotowy

1. Niniejszą Umowę stosuje się:

- a) w odniesieniu do Królestwa Niderlandów do ustawodawstwa dotyczącego następujących działów ubezpieczeń społecznych:
 - i) świadczenia rzeczowe w przypadku choroby i macierzyństwa,
 - ii) zasiłki w przypadku choroby i macierzyństwa,
 - iii) świadczenia z tytułu niezdolności do pracy dla pracowników,
 - iv) świadczenia z tytułu niezdolności do pracy dla osób pracujących na własny rachunek,
 - v) zasiłki dla bezrobotnych,
 - vi) świadczenia z tytułu starości,
 - vii) świadczenia dla wdów, wdowców i sierot,
 - viii) zasiłki rodzinne;

- b) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej do ustawodawstwa dotyczącego następujących świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego:
 - i) świadczenia pieniężne z tytułu choroby i macierzyństwa,
 - ii) emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i śmierci żywiciela rodziny,
 - iii) zasiłki dla bezrobotnych,
 - iv) świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,
 - v) zasiłki rodzinne,
 - vi) świadczenia rzeczowe,

z wyłączeniem świadczeń z tytułu zaopatrzenia emerytalnego : funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu, żołnierzy zawodowych oraz uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku.

2. Niniejszą umowę stosuje się również do ustawodawstwa, które zmienia, zastępuje, uzupełnia, koryguje lub kodyfikuje ustawodawstwo wymienione w ustępie 1.
3. Niniejsza umowa nie ma zastosowania do systemu świadczeń na rzecz ofiar wojny lub jej skutków.

Artykuł 3

Zakres podmiotowy

Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej stosuje się ją do wszystkich osób, które podlegają lub podlegały ustawodawstwu jednej lub obu Umawiających się Stron, jak

również do członków ich rodziny i innych osób pozostałych przy życiu, w takim zakresie w jakim ich prawa pochodzą od tych osób.

Artykuł 4 **Równe traktowanie**

Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, następujące osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium jednej z Umawiających się Stron mają pod rządami ustawodawstwa tej Umawiającej się Strony te same prawa i obowiązki, jak jej obywatele:

- a) obywatele drugiej Umawiającej się Strony,
- b) uchodźcy,
- c) członkowie rodziny osób, o których mowa w punkcie a) i b) oraz osoby pozostałe przy życiu po ich śmierci, niezależnie od swojego obywatelstwa, w odniesieniu do praw jakie pochodzą od tych osób.

Artykuł 5 **Transfer świadczeń**

1. Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, ustawodawstwo jednej z Umawiających się Stron, które ogranicza wypłatę świadczenia wyłącznie z tego powodu, że świadczeniobiorca lub członek jego rodziny ma miejsce zamieszkania lub pobytu poza terytorium tej Umawiającej się Strony, nie ma zastosowania, w odniesieniu do świadczeniobiorcy lub członka jego rodziny, który ma miejsce zamieszkania lub pobytu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.
2. Ustępu 1 nie stosuje się do ustawodawstwa polskiego dotyczącego zasiłków dla bezrobotnych i zasiłków rodzinnych oraz do ustawodawstwa niderlandzkiego dotyczącego zasiłków dla bezrobotnych.
3. Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, świadczenia pieniężne określone ustawodawstwem Umawiającej się Strony są wypłacane obywatelom drugiej Umawiającej się Strony, mającym miejsce zamieszkania lub pobytu poza terytorium Umawiających się Stron, na tych samych warunkach i w tym samym zakresie, jak obywatelom tej Umawiającej się Strony, którzy mają miejsce zamieszkania lub pobytu poza terytorium Umawiających się Stron.
4. Ustęp 1 pozwala, nie naruszając ustawodawstwa niderlandzkiego, na wprowadzenie ograniczeń wypłat zasiłków na dzieci lub wykluczenia tych wypłat w odniesieniu do dzieci, które mają miejsce zamieszkania lub pobytu poza terytorium Królestwa Niderlandów.

TYTUŁ II **USTAWODAWSTWO WŁAŚCIWE**

Artykuł 6

Zasady ogólne

1. Osoby, do których stosuje się postanowienia niniejszego Tytułu Umowy podlegają wyłącznie ustawodawstwu tylko jednej Umawiającej się Strony. Ustawodawstwo to określa się zgodnie z artykułami 7 - 14.
2. Osobę podlegającą ustawodawstwu niderlandzkiemu zgodnie z postanowieniami niniejszego Tytułu uważa się za mającą miejsce zamieszkania na terytorium Królestwa Niderlandów.

Artykuł 7

Pracownicy

1. Jeżeli Tytuł niniejszy nie stanowi inaczej, osoba zatrudniona na terytorium Umawiającej się Strony podlega ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony, nawet jeżeli ma miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony lub jeżeli jej pracodawca ma swoje miejsce zamieszkania albo siedziba jego przedsiębiorstwa znajduje się na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.
2. Jeżeli osoba jest zatrudniona równocześnie na terytorium obu Umawiających się Stron podlega ustawodawstwu Umawiającej się Strony, na terytorium której ma miejsce zamieszkania.

Artykuł 8

Osoby pracujące na własny rachunek

1. Osoba pracująca na własny rachunek, prowadząca swoją działalność na terytorium Umawiającej się Strony, podlega ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony, nawet jeżeli ma miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.
2. Jeżeli osoba zatrudniona na terytorium Umawiającej się Strony równocześnie pracuje na własny rachunek na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, podlega ustawodawstwu Umawiającej się Strony, na terytorium której jest zatrudniona.
3. Jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania na terytorium Umawiającej się Strony, pracuje na własny rachunek równocześnie na terytorium obu Umawiających się Stron, podlega ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony, na terytorium której ma miejsce zamieszkania.

Artykuł 9

Pracownicy delegowani

1. Jeżeli osoba zatrudniona na terytorium Umawiającej się Strony wykonuje pracę dla przedsiębiorstwa, które ją zatrudnia zostaje przez to przedsiębiorstwo delegowana na terytorium drugiej Umawiającej się Strony w celu wykonywania pracy na rachunek tego przedsiębiorstwa, podlega ona nadal ustawodawstwu pierwszej Umawiającej się Strony pod warunkiem, że okres trwania pracy nie przekracza okresu 24 miesięcy.

2. Kolejne delegowania tego samego pracownika przez to samo przedsiębiorstwo uznaje się za jedną delegację, chyba że przerwa między kolejnymi okresami delegowania wynosi co najmniej 3 miesiące.

Artykuł 10 Urzednicy

Pracownik administracji rządowej Umawiającej się Strony, delegowany przez tę administrację do pracy na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, podlega nadal ustawodawstwu pierwszej Umawiającej się Strony, tak jakby był zatrudniony na terytorium tej Umawiającej się Strony.

Artykuł 11 Personel przedsiębiorstw transportu międzynarodowego

Członek podróżującego lub latającego personelu przedsiębiorstwa wykonującego usługi międzynarodowego przewozu kolejowego, drogowego lub lotniczego pasażerów lub towarów, za wynagrodzeniem lub na własny rachunek, mającego siedzibę na terytorium Umawiającej się Strony podlega ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony z następującymi wyjątkami :

- a) w przypadku, gdy wyżej wymienione przedsiębiorstwo ma oddział lub stałe przedstawicielstwo na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, osoba zatrudniona przez ten oddział lub stałe przedstawicielstwo podlega ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony,
- b) w przypadku, gdy osoba jest zatrudniona wyłącznie lub głównie na terytorium Umawiającej się Strony, na którym ma miejsce zamieszkania, podlega ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony, nawet gdy przedsiębiorstwo, które ją zatrudnia, nie ma siedziby, oddziału ani stałego przedstawicielstwa na tym terytorium.

Artykuł 12 Członkowie załogi statków morskich

Osoba zatrudniona na pokładzie statku morskiego mająca miejsce zamieszkania na terytorium Umawiającej się Strony podlega ustawodawstwu Umawiającej się Strony, na terytorium której przedsiębiorstwo ma swoją siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności.

Artykuł 13 Personel misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych

1. Obywatele Umawiającej się Strony, wysłani przez Rząd tej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony i zatrudnieni w misji dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym, podlegają ustawodawstwu pierwszej Umawiającej się Strony.

2. Osoby zatrudnione przez misję dyplomatyczną lub urząd konsularny jednej z Umawiających się Stron na terytorium drugiej Umawiającej się Strony podlegają ustawodawstwu tej drugiej Umawiającej się Strony.
3. Jeżeli misja dyplomatyczna lub urząd konsularny jednej z Umawiających się Stron zatrudnia osoby, które zgodnie z ustępem 2 podlegają ustawodawstwu drugiej Umawiającej się Strony, misja ta lub urząd będą wykonywać obowiązki nałożone na pracodawców przez ustawodawstwo tej Umawiającej się Strony, gdzie odbywa się zatrudnienie.
4. Postanowienia ustępu 2 i 3 stosuje się odpowiednio do osób zatrudnionych jako prywatna służba przez osobę, o której mowa w ustępie 1. W tym przypadku osoba fizyczna zatrudniająca inne osoby będzie wykonywała obowiązki nałożone na pracodawców przez ustawodawstwo Umawiającej się Strony, gdzie odbywa się zatrudnienie.
5. Postanowień ustępu 1 - 4 nie stosuje się do honorowych urzędników konsularnych oraz do osób zatrudnionych jako ich służba prywatna.

Artykuł 14 **Wyjątki od postanowień artykułów 7 - 13**

Właściwe władze obu Umawiających się Stron lub instytucje przez nie wyznaczone mogą uzgodnić wyjątki od postanowień artykułów 7 - 13 w interesie osoby lub grupy osób, pod warunkiem, że osoba lub osoby, których to dotyczy podlegają ustawodawstwu jednej z Umawiających się Stron.

TYTUŁ III **POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE ŚWIADCZEŃ RZECZOWYCH I** **PIENIĘŻNYCH**

Rozdział 1 **Świadczenia rzeczowe**

Artykuł 15 **Sumowanie okresów ubezpieczenia**

1. Jeżeli osoba przebyła okresy ubezpieczenia zgodnie z ustawodawstwem obu Umawiających się Stron, to okresy te sumuje się w celu nabycia, zachowania lub odzyskania prawa do świadczeń rzeczowych, o ile okresy te się nie pokrywają.
2. Jeżeli ustawodawstwo Umawiającej się Strony uzależnia prawo do obowiązkowego ubezpieczenia od przebycia okresów ubezpieczenia uwzględnia się również, jeżeli jest to konieczne, okresy ubezpieczenia, przebyte zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony tak jakby były okresami ubezpieczenia przebytymi zgodnie z ustawodawstwem Umawiającej się Strony wymienionej jako pierwsza.

Artykuł 16

Prawo do świadczeń rzeczowych

1. Jeżeli pracownik spełnia warunki do otrzymania świadczeń rzeczowych według ustawodawstwa Umawiającej się Strony i został czasowo delegowany przez pracodawcę na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, w celu wykonywania tam pracy, zarówno on jak i towarzyszący mu członkowie rodziny mają prawo do otrzymania świadczeń rzeczowych natychmiast koniecznych dla ratowania zdrowia lub życia osoby zainteresowanej, przyznawanych przez instytucję miejsca pobytu, zgodnie z postanowieniami ustawodawstwa stosowanego przez tę instytucję, na koszt właściwej instytucji. Powyższe postanowienie stosuje się odpowiednio do osób zatrudnionych w transporcie międzynarodowym, o których mowa w artykule 11 oraz towarzyszących im członków rodzin.
2. Przy stosowaniu ustępu 1, przyznanie protez, sprzętu lub innych świadczeń rzeczowych o znacznej wartości zależy od zgody właściwej instytucji, chyba że przyznanie tego świadczenia rzeczowego nie może być odsunięte w czasie bez poważnego zagrożenia życia lub zdrowia osoby zainteresowanej. Lista takich świadczeń zostanie uzgodniona przez instytucje łącznikowe, wyznaczone w Porozumieniu Administracyjnym, o którym mowa w artykule 36 ustęp 1.
3. Jeżeli pracownik spełnia warunki do otrzymania świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa Umawiającej się Strony, to członkowie rodziny mający miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, którzy nie mają prawa do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa tej Umawiającej się Strony, mają prawo do świadczeń rzeczowych udzielanych przez instytucję ich miejsca zamieszkania zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę instytucję, na koszt właściwej instytucji.
4. Jeżeli osoba uprawniona do emerytur lub rent na podstawie ustawodawstwa obu Umawiających się Stron ma prawo do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa tej Umawiającej się Strony, na terytorium której ma miejsce zamieszkania, osoba ta i członkowie jej rodziny mają prawo do świadczeń rzeczowych udzielanych przez instytucję miejsca zamieszkania i na jej koszt, tak jakby osoba ta była uprawniona do emerytury lub renty wyłącznie na podstawie ustawodawstwa tej Umawiającej się Strony.
5. Osoba uprawniona do emerytury lub renty na podstawie ustawodawstwa Umawiającej się Strony, która ma miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony i nie posiada prawa do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa tej Umawiającej się Strony, ma prawo do świadczeń rzeczowych przyznawanych przez instytucję miejsca zamieszkania zgodnie ze stosowanym przez tę instytucję ustawodawstwem, na koszt właściwej instytucji. Zasada ta stosuje się odpowiednio do członków rodziny osoby uprawnionej do emerytury lub renty mających, tak jak i ona, miejsce zamieszkania na terytorium tej Umawiającej się Strony.
6. Jeżeli osoba uprawniona do emerytury lub renty na podstawie ustawodawstwa Umawiającej się Strony, ma miejsce zamieszkania na terytorium tej Umawiającej się Strony i posiada prawo do świadczeń rzeczowych, to jej członkowie rodziny, którzy mają miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony i

nie mają prawa do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa tej Umawiającej się Strony mają prawo do świadczeń rzeczowych udzielanych przez instytucję ich miejsca zamieszkania, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę instytucję, na koszt właściwej instytucji.

7. Przy stosowaniu ustępu 5 przyjmuje się, że prawo do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa niderlandzkiego istnieje, jeżeli osoba uprawniona do emerytury lub renty miałaby prawo do świadczeń rzeczowych, gdyby miała miejsce zamieszkania na terytorium Królestwa Niderlandów.
8. Jeżeli ustawodawstwo Umawiającej się Strony ustala, że składki z tytułu prawa do świadczeń rzeczowych są pobierane od emerytury lub renty to na podstawie tego ustawodawstwa instytucja uprawniona do pobierania składek potrąca je z wypłacanej emerytury lub renty, jeżeli na podstawie ustępu 5 koszty świadczeń rzeczowych ponosi instytucja tej Umawiającej się Strony.

Artykuł 17 **Zwrot kosztów**

1. Właściwe instytucje lub instytucje wyznaczone do tego celu przez właściwe władze zwracają sobie wzajemnie rzeczywiste koszty świadczeń rzeczowych poniesione zgodnie z artykułem 16.
2. Właściwe władze mogą uzgodnić, że koszty świadczeń rzeczowych poniesione zgodnie z artykułem 16 są zwracane w postaci kwot zryczałtowanych.

Rozdział 2 **Świadczenia pieniężne z tytułu choroby i macierzyństwa**

Artykuł 18 **Sumowanie okresów ubezpieczenia**

1. Świadczenia pieniężne przysługujące z tytułu czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby i macierzyństwa są przyznawane przez właściwą instytucję tej Umawiającej się Strony, której ustawodawstwo stosowane jest do pracownika lub osoby pracującej na własny rachunek, zgodnie z Tytułem II Umowy.
2. Jeżeli ustawodawstwo Umawiającej się Strony uzależnia prawo do świadczeń pieniężnych z tytułu czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby i macierzyństwa od przebycia okresów ubezpieczenia, właściwa instytucja uwzględnia, o ile jest to konieczne, okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony, o ile się nie pokrywają, tak jakby były okresami ubezpieczenia przebytymi zgodnie z własnym ustawodawstwem.

Rozdział 3
**Postanowienia dotyczące stosowania ustawodawstwa polskiego w zakresie emerytur,
rent z tytułu niezdolności do pracy i rent po śmierci żywiciela**

Artykuł 19
**Prawo do emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy i renty po śmierci
żywiciela**

1. Jeżeli prawo do emerytury lub renty według ustawodawstwa polskiego jest uzależnione od przebycia okresów ubezpieczenia to, jeżeli jest to niezbędne, uwzględniane będą okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem niderlandzkim, jeżeli okresy te się nie pokrywają.
2. Jeżeli prawo do emerytury lub renty według ustawodawstwa polskiego może powstać wyłącznie z uwzględnieniem okresów ubezpieczenia przebytych zgodnie z ustawodawstwem niderlandzkim, to właściwa instytucja :
 - a) ustala teoretyczną kwotę emerytury lub renty, jaka przysługiwałaby w przypadku, gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia zostały przebyte na podstawie ustawodawstwa polskiego,
 - b) na podstawie teoretycznej kwoty emerytury lub renty, o której mowa w punkcie a), ustala rzeczywistą kwotę świadczenia w oparciu o proporcję okresów ubezpieczenia przebytych zgodnie z ustawodawstwem polskim do sumy wszystkich uwzględnionych okresów ubezpieczenia.
3. Jeżeli prawo do emerytury lub renty według ustawodawstwa polskiego może powstać bez uwzględnienia okresów ubezpieczenia przebytych zgodnie z ustawodawstwem niderlandzkim, to właściwa instytucja ustali prawo i obliczy kwotę świadczenia uwzględniając wyłącznie własne okresy ubezpieczenia, chyba że wysokość emerytury lub renty obliczonej zgodnie z ustępem 2 będzie korzystniejsza.
4. Jeżeli ustawodawstwo polskie uzależnia przyznanie emerytury lub renty od warunku podlegania pracownika lub osoby pracującej na własny rachunek temu ustawodawstwu w momencie, w którym miało miejsce zdarzenie powodujące nabycie prawa do emerytury lub renty, warunek ten uważa się za spełniony, jeżeli pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek podlegały ubezpieczeniu, w tym momencie, na mocy ustawodawstwa niderlandzkiego lub jeżeli na mocy ustawodawstwa niderlandzkiego pobierają emeryturę lub rentę na podstawie okresów ubezpieczenia przebytych zgodnie z ustawodawstwem niderlandzkim.
5. Jeżeli ustawodawstwo polskie uzależnia przyznanie emerytury lub renty od przebycia okresów ubezpieczenia w zawodzie objętym odrębną regulacją lub od wykonywania określonego zatrudnienia, to okresy ubezpieczenia przebyte według ustawodawstwa niderlandzkiego są uwzględniane przy przyznawaniu tej emerytury lub renty tylko wtedy, gdy zostały przebyte w tym zawodzie lub w określonym zatrudnieniu.
6. Przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury lub renty uwzględnia się wyłącznie okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem polskim.

Artykuł 20
Uzupełnienie do najniższej emerytury lub najniższej renty

Jeżeli dla osób zamieszkałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej suma emerytur lub rent należnych od właściwych instytucji obu Umawiających się Stron, jest niższa od najniższej emerytury lub renty przewidzianej przez ustawodawstwo polskie, właściwa instytucja uzupełni tę sumę do wysokości kwoty najniższej emerytury lub renty, o ile zostały spełnione warunki przewidziane przez ustawodawstwo stosowane.

Rozdział 4
Postanowienia dotyczące stosowania ustawodawstwa niderlandzkiego w zakresie świadczeń pieniężnych z tytułu niezdolności do pracy, starości i śmierci żywiciela

Artykuł 21
Świadczenie z tytułu niezdolności do pracy

Jeżeli osoba, do której stosuje się niniejsza Umowa, w chwili wystąpienia niezdolności do pracy, w wyniku której nastąpiło inwalidztwo, podlegała ustawodawstwu polskiemu i jest uprawniona do polskiej renty z tytułu niezdolności do pracy z uwzględnieniem artykułu 19 i przebyła okres ubezpieczenia co najmniej 12-miesięczny na podstawie ustawodawstwa niderlandzkiego dotyczącego ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, jest ona uprawniona do świadczenia wyliczonego zgodnie z artykułem 22.

Artykuł 22
Wyliczenie świadczeń

1. Jeżeli prawo do świadczenia z tytułu niezdolności do pracy według ustawodawstwa niderlandzkiego może powstać wyłącznie z uwzględnieniem artykułu 21, to właściwa instytucja:
 - a) ustala teoretyczną kwotę świadczenia z tytułu niezdolności do pracy, jaka przysługiwałaby w przypadku, gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia zostały przebyte na podstawie ustawodawstwa niderlandzkiego,
 - b) na podstawie teoretycznej kwoty świadczenia z tytułu niezdolności do pracy, o której mowa w punkcie a) ustala rzeczywistą kwotę świadczenia w oparciu o proporcję okresów ubezpieczenia przebytych zgodnie z ustawodawstwem niderlandzkim do sumy wszystkich uwzględnionych okresów ubezpieczenia.
2. Jeżeli w chwili zaistnienia niezdolności do pracy, w wyniku której nastąpiło inwalidztwo, zainteresowana osoba była pracownikiem, należne świadczenie zostanie ustalone zgodnie z Ustawą o ubezpieczeniu na wypadek niezdolności do pracy (WAO) z 18 lutego 1966 roku. W przeciwnym wypadku należne świadczenie zostanie ustalone

zgodnie z Ustawą o ubezpieczeniu na wypadek niezdolności do pracy dla osób pracujących na własny rachunek (WAZ) z 24 kwietnia 1997 roku.

3. Jako okresy ubezpieczenia przebyte na podstawie ustawodawstwa niderlandzkiego uznaje się:
 - a) okresy ubezpieczenia przebyte na podstawie Ustawy o ubezpieczeniu na wypadek niezdolności do pracy (WAO) z 18 lutego 1966 roku,
 - b) okresy ubezpieczenia przebyte na podstawie Powszechnej Ustawy o ubezpieczeniu na wypadek niezdolności do pracy (AAW) z 11 grudnia 1975 roku, o ile nie pokrywają się one z okresami ubezpieczenia przebytymi na podstawie wyżej wspomnianej Ustawy z 18 lutego 1966 roku (WAO),
 - c) okresy ubezpieczenia przebyte na podstawie Ustawy o ubezpieczeniu na wypadek niezdolności do pracy dla osób pracujących na własny rachunek (WAZ) z 24 kwietnia 1997 roku, o ile nie pokrywają się one z okresami ubezpieczenia przebytymi na podstawie wyżej wspomnianej Ustawy z 18 lutego 1966 roku (WAO),
 - d) okresy pracy i okresy uznawane za równorzędne im przebyte przed 1 lipca 1967 roku w Królestwie Niderlandów.

Artykuł 23 **Świadczenie z tytułu starości**

1. Właściwa instytucja niderlandzka ustala świadczenie z tytułu starości bezpośrednio i wyłącznie na podstawie okresów ubezpieczenia przebytych zgodnie z niderlandzką Powszechną Ustawą Emerytalną (AOW).
2. Z zastrzeżeniem ustępu 3, okresy przypadające przed dniem 1 stycznia 1957 roku, podczas których obywatel Umawiającej się Strony po osiągnięciu 15 roku życia miał miejsce zamieszkania na terytorium Królestwa Niderlandów lub w których, mając miejsce zamieszkania w innym państwie, był zatrudniony jako pracownik na terytorium Królestwa Niderlandów, są także uznawane jako okresy ubezpieczenia, jeżeli osoba ta nie spełnia warunków ustawodawstwa niderlandzkiego, na podstawie którego okresy te mogą być uznawane jako okresy równorzędne z okresami ubezpieczenia.
3. Okresy, o których mowa w ustępie 2, są uwzględniane przy wyliczaniu świadczenia z tytułu starości, gdy dana osoba była ubezpieczona w rozumieniu artykułu 6 niderlandzkiej Powszechnej Ustawy Emerytalnej (AOW) oraz osoba ta po ukończeniu 59 roku życia przez co najmniej sześć lat miała miejsce zamieszkania na terytorium jednej lub obu Umawiających się Stron i ma miejsce zamieszkania na terytorium jednej z Umawiających się Stron. Okresy te nie będą jednak uwzględniane, jeżeli pokrywają się z okresami ubezpieczenia na podstawie ustawodawstwa innego państwa niż Królestwo Niderlandów.

Artykuł 24 **Świadczenie dla wdów, wdowców i sierot**

Jeżeli osoba, do której stosuje się niniejszą Umowę, w chwili śmierci podlegała ustawodawstwu polskiemu i przeżyła co najmniej 12 miesięcy ubezpieczenia na podstawie

ustawodawstwa niderlandzkiego dotyczącego świadczeń dla wdów, wdowców i sierot, to osoba pozostała przy życiu po jej śmierci, która z tego tytułu jest uprawniona do polskiej renty z uwzględnieniem artykułu 19 jest uprawniona do świadczenia niderlandzkiego. Dla wyliczenia świadczenia artykuł 22 ustęp 1 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

Przepis wspólny w zakresie świadczeń z tytułu niezdolności do pracy

Artykuł 25

Określenie stopnia niezdolności do pracy

W celu przyznania świadczenia z tytułu niezdolności do pracy właściwa instytucja każdej z Umawiających się Stron określa stopień niezdolności do pracy zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem.

Rozdział 6

Zasiłki rodzinne

Artykuł 26

Prawo do zasiłków rodzinnych

1. Właściwa instytucja każdej z Umawiających się Stron ustala prawo do zasiłków rodzinnych i wypłaca je zgodnie z własnym ustawodawstwem.
2. Jeżeli prawo do zasiłków rodzinnych przysługuje na podstawie ustawodawstwa obu Umawiających się Stron, zasiłki są wypłacane przez właściwą instytucję tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania osoba, na którą przysługuje zasiłek rodzinny.

Rozdział 7

Zasiłki dla bezrobotnych

Artykuł 27

Prawo do zasiłków

1. Okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem jednej z Umawiających się Stron są uwzględniane, o ile to niezbędne, przy ustalaniu prawa do zasiłków dla bezrobotnych zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony, o ile osoba zainteresowana, bezpośrednio przed utratą pracy posiada okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem tej Umawiającej się Strony.

2. Jeżeli okresy ubezpieczenia Umawiającej się Strony zostały uwzględnione dla ustalenia prawa do zasiłku na podstawie ustawodawstwa drugiej Umawiającej się Strony, okres wypłaty zasiłku zostaje skrócony o okres, za który osoba bezrobotna otrzymywała zasiłek na podstawie ustawodawstwa pierwszej Umawiającej się Strony.

Rozdział 8

Postanowienia szczególne dotyczące Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

Artykuł 28

Prawo do świadczeń

1. Prawo do świadczeń z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej ustala się zgodnie z ustawodawstwem polskim, które miało zastosowanie w momencie wypadku lub w czasie powstania choroby zawodowej.
2. Jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej, zgodnie z ustawodawstwem polskim, uzależnione jest od stwierdzenia tej choroby po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, warunek ten uważa się za spełniony, jeżeli choroba ta została stwierdzona po raz pierwszy na terytorium Królestwa Niderlandów.
3. Jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej, zgodnie z ustawodawstwem polskim, uzależnione jest od czasu wykonywania pracy, która tę chorobę spowodowała, właściwa instytucja uwzględnia okres wykonywania tego samego rodzaju pracy na terytorium Królestwa Niderlandów.
4. Jeżeli następuje nawrót choroby lub pogorszenie się stanu zdrowia w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową w czasie podlegania ustawodawstwu niderlandzkiemu, koszty świadczeń należne z tego tytułu ponosi polska właściwa instytucja.

TYTUŁ IV

EGZEKOWANIE

Artykuł 29

Odmowa wypłaty, zawieszenie, uchylene

Właściwa instytucja Umawiającej się Strony może odmówić, zawiesić lub uchylene wypłatę świadczenia, jeżeli:

- a) wnioskodawca, świadczeniobiorca lub członek jego rodziny w terminie trzech miesięcy nie poddał się badaniu lekarskiemu lub nie udzielił informacji, o których mowa w artykule 1 ustęp 1 punkt o), wymaganych przez właściwą instytucję,
- b) właściwa instytucja drugiej Umawiającej się Strony w terminie trzech miesięcy nie przeprowadziła badania lekarskiego lub nie udzieliła informacji, o których mowa w artykule 1 ustęp 1 punkt o), wymaganych przez właściwą instytucję pierwszej Umawiającej się Strony.

Artykuł 30 **Uznawanie decyzji i orzeczeń sądowych**

1. Wykonalne orzeczenia sądu oraz decyzje wydane przez właściwe instytucje Umawiającej się Strony będą uznawane przez drugą Umawiającą się Stronę.
2. Decyzje i orzeczenia sądowe, o których mowa w ustępie 1, nie będą uznawane, jeżeli takie uznanie byłoby sprzeczne z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony.
3. Wykonalne decyzje i orzeczenia sądowe, uznane zgodnie z ustępem 1 i 2, będą wykonywane przez drugą Umawiającą się Stronę zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym na terytorium tej Strony, regulującym wykonywanie decyzji i orzeczeń sądowych.

Artykuł 31 **Żądanie zwrotu nienależnie wypłaconych świadczeń pieniężnych**

Jeżeli właściwa instytucja Umawiającej się Strony wydała wykonalną decyzję w sprawie nienależnie wypłaconego świadczenia, o której mowa w artykule 30 ustęp 1, a zainteresowany świadczeniobiorca otrzymuje świadczenie od właściwej instytucji drugiej Umawiającej się Strony, właściwa instytucja pierwszej Umawiającej się Strony może wnioskować aby rozpatrywana płatność została potrącona ze świadczeń należnych od tej instytucji. Właściwa instytucja drugiej Umawiającej się Strony potrąci tę kwotę w granicach określonych jej ustawodawstwem, obowiązującym w odniesieniu do wykonywania podobnych decyzji oraz przekaże tę kwotę właściwej instytucji, która dokonała wypłaty nienależnego świadczenia.

TYTUŁ V POSTANOWIENIA RÓŻNE, PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Rozdział 1 Postanowienia różne

Artykuł 32 Przedkładanie dokumentów

1. Wnioski, zażalenia i odwołania, które zgodnie z ustawodawstwem Umawiającej się Strony, powinny być przedłożone w określonym terminie właściwej władzy lub instytucji sądowej tej Umawiającej się Strony, będą uważane za przedłożone w tym terminie jeżeli w tym samym terminie zostały one przedłożone odpowiedniej władzy lub instytucji sądowej drugiej Umawiającej się Strony.
2. Wnioski, zażalenia i odwołania, o których mowa w ustępie 1, właściwa władza lub instytucja sądowa niezwłocznie przesyła do właściwej władzy lub instytucji sądowej drugiej Umawiającej się Strony.
3. Data złożenia wniosku lub odwołania właściwej władzy lub instytucji sądowej drugiej Umawiającej się Strony jest traktowana jako data przedłożenia ich właściwej instytucji lub instytucji sądowej, która jest uprawniona do ich przyjmowania.
4. Każdy wniosek o przyznanie świadczenia złożony zgodnie z ustawodawstwem Umawiającej się Strony będzie uważany za wniosek o przyznanie odpowiedniego świadczenia zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony, o ile zainteresowany poinformował lub z przedstawionej przez niego dokumentacji wynika, że był ubezpieczony na terytorium tej Umawiającej się Strony.

Artykuł 33 Ochrona danych

1. W przypadkach, gdy zgodnie z niniejszą Umową właściwe władze lub właściwe instytucje Umawiającej się Strony przekazują dane osobowe właściwym władzom lub właściwym instytucjom drugiej Umawiającej się Strony, przekazanie to podlega postanowieniom ustawowym, które regulują ochronę danych osobowych, wydanym przez Umawiającą się Stronę dostarczającą dane. Jakikolwiek późniejsze przekazywanie, bądź przechowywanie, zmiana i niszczenie danych podlega postanowieniom ustawodawstwa o ochronie danych Umawiającej się Strony przyjmującej.
2. Użycie danych osobowych dla innych celów, niż dotyczące zabezpieczenia społecznego, zależy od zgody osoby zainteresowanej lub musi być zgodne z innymi gwarancjami przewidzianymi przez ustawodawstwo krajowe.

Artykuł 34
Zwolnienie z opłat i uwierzytelniania dokumentów

1. Wszelkie zwolnienia lub ulgi przewidziane w ustawodawstwie Umawiającej się Strony co do podatków, opłat dokonywanych znakami, należności prawnych lub opłat rejestracyjnych dotyczących zaświadczeń lub innych dokumentów, które muszą być przedstawione w celu stosowania tego ustawodawstwa, dotyczą odpowiednich zaświadczeń lub dokumentów, które muszą być przedstawione w celu stosowania niniejszej Umowy lub ustawodawstwa drugiej Umawiającej się Strony.
2. Wszelkiego rodzaju dokumenty i zaświadczenia, które powinny być przedstawione w celu stosowania niniejszej Umowy, nie wymagają uwierzytelnienia przez władze dyplomatyczne lub konsularne.

Artykuł 35
Waluta

Właściwe instytucje każdej z Umawiających się Stron będą dokonywać płatności na mocy niniejszej Umowy w walucie urzędowej swojego państwa, a w przypadku braku wymiennalności tej waluty w walucie wymiennalnej.

Artykuł 36
Uprawnienia właściwych władz

1. Upoważnia się właściwe władze obu Umawiających się Stron do zawierania porozumień administracyjnych koniecznych do stosowania niniejszej Umowy.
2. Właściwe władze Umawiających się Stron są zobowiązane do :
 - a) wyznaczenia instytucji łącznikowych,
 - b) wzajemnego powiadamiania się w sprawie stosowania niniejszej Umowy,
 - c) wzajemnego notyfikowania wszelkich regulacji ustawowych i wykonawczych zmieniających regulacje, o których mowa w artykule 2,
 - d) wzajemnego udzielania pomocy i rozwijania możliwie szerokiej współpracy technicznej i administracyjnej dla stosowania niniejszej Umowy.
3. Dla potrzeb realizacji niniejszej Umowy instytucje będą świadczyć swoje usługi i działać tak, jakby stosowały własne ustawodawstwo. Pomoc administracyjna udzielana przez instytucje jest bezpłatna. Jednakże właściwe władze Umawiających się Stron mogą jednak uzgodnić refundację pewnych wydatków.

Artykuł 37

Rozwiązywanie sporów

1. Właściwe władze w drodze negocjacji rozwiązują różnice w interpretacji niniejszej Umowy oraz porozumień administracyjnych do niej.
2. Jeżeli spory nie zostały rozstrzygnięte w terminie sześciu miesięcy od daty rozpoczęcia negocjacji, powinny one zostać poddane do rozstrzygnięcia przez komisję arbitrażową, której skład oraz tryb postępowania zostaną określone w drodze wzajemnego porozumienia pomiędzy Umawiającymi się Stronami. Decyzje komisji arbitrażowych są wiążące i ostateczne.

Rozdział 2

Postanowienia przejściowe

Artykuł 38

Przepis przejściowy

Przy stosowaniu artykułu 9 ustęp 1 w przypadku osób, które pracują na terytorium Umawiającej się Strony i nie są ubezpieczone na podstawie ustawodawstwa tej Umawiającej się Strony przed dniem wejścia w życie niniejszej Umowy, uznaje się że okresy zatrudnienia, o których mowa w tym ustępie, rozpoczęły się w tym dniu.

Artykuł 39

Okresy ubezpieczenia przebyte przed wejściem w życie niniejszej Umowy

1. Okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem każdej z Umawiających się Stron przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy zostaną uwzględnione przy ustalaniu prawa i wysokości świadczeń przyznawanych na mocy tej Umowy.
2. W przypadku pokrywania się okresów ubezpieczenia, przebytych przed wejściem w życie niniejszej Umowy, każda z Umawiających się Stron uwzględni okresy faktycznie przebyte pod działaniem jej własnego ustawodawstwa przy ustalaniu prawa i wysokości świadczeń.
3. Niniejsza Umowa nie uzasadnia roszczeń o wypłatę świadczeń za okres poprzedzający datę jej wejścia w życie.

Artykuł 40

Język

1. Dla potrzeb stosowania Umowy właściwe władze i właściwe instytucje Umawiających się Stron będą porozumiewać się między sobą w języku oficjalnym każdej z Umawiających się Stron.

2. Żaden wniosek lub dokument nie zostanie odrzucony na tej podstawie, że jest sporządzony w oficjalnym języku drugiej Umawiającej się Strony.

Rozdział 3

Postanowienia końcowe

Artykuł 41

Obowiązywanie Umowy

Niniejsza Umowa zostaje zawarta na czas nieokreślony. Umowa może zostać wypowiedziana w jakimkolwiek czasie w drodze notyfikacji drugiej Umawiającej się Stronie. W przypadku wypowiedzenia, Umowa pozostanie w mocy do końca roku kalendarzowego następującego po roku, w którym notę o wypowiedzeniu otrzymała druga Umawiająca się Strona.

Artykuł 42

Podpisanie i ratyfikacja

1. Niniejsza Umowa podlega ratyfikacji zgodnie z prawem każdej z Umawiających się Stron.
2. Umawiające się Strony notyfikują sobie wzajemnie o zakończeniu swoich procedur wymaganych dla wejścia w życie Umowy.
3. Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po dniu ostatniej notyfikacji, o której mowa w ustępie 2. Artykuł 5 wchodzi dla Królestwa Niderlandów w życie z dniem 1 stycznia 2003 roku z działaniem wstecznym.
4. Artykuł 5 będzie stosowany tymczasowo przez Królestwo Niderlandów od pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu podpisania.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni przez swoje Rządy, podpisali niniejszą Umowę.

Sporządzono w dnia roku, w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niderlandzkim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej

W imieniu
Królestwa Niderlandów

PROTOKÓŁ KOŃCOWY

Poprzez podpisanie Umowy o zabezpieczeniu społecznym pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Królestwem Niderlandów niżej podpisani pełnomocnicy uzgodnili, co następuje:

Stosowanie ustawodawstwa niderlandzkiego dotyczącego ubezpieczenia na wypadek choroby

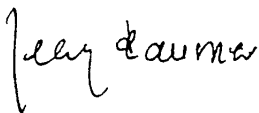
1. W odniesieniu do prawa do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa niderlandzkiego, artykuł 16 Umowy stosuje się jedynie do osób ubezpieczonych na podstawie postanowień Ustawy o kasach chorych.
2. Dla potrzeb stosowania artykułu 16 ustępy 4 - 6 Umowy następujące emerytury uznawane są jako emerytury należne na podstawie ustawodawstwa niderlandzkiego:
 - emerytury z tytułu Powszechnej ustawy emerytalnej dla obywateli, z 6 stycznia 1966 roku;
 - emerytury z tytułu Powszechnej ustawy emerytalnej dla wojska, z 6 października 1966 roku;
 - świadczenia z tytułu ustawy emerytalnej dla pracowników Kolei, z 15 lutego 1967 roku;
 - emerytury z tytułu Regulaminu dotyczącego Warunków dla Pracowników Kolei Niderlandzkich (R.D.V., 1964 roku N.S.);
 - świadczenie z tytułu przejścia na emeryturę dla osób poniżej 65 roku życia, udzielane na podstawie regulacji dotyczącej emerytury, której celem jest przyznawanie emerytury pracownikom i byłym pracownikom;
 - świadczenie z tytułu wcześniejszego zakończenia pracy zawodowej na podstawie regulacji określonej przez rząd lub na podstawie regulacji dotyczącej wcześniejszej emerytury określonej zgodnie z układem zbiorowym pracy lub na podstawie takiej regulacji określonej przez Radę do spraw ubezpieczeń zdrowotnych oraz
 - okresowe świadczenie zgodnie z artykułem 4 ustęp 1 lub ustęp 4 albo artykułem 5 Ustawy remigracyjnej.

3. Członkowie rodziny, o których mowa w artykule 16 ustęp 3 lub osoba uprawniona do emerytury lub renty i członkowie jej rodziny, o których mowa w artykule 16 ustępy 4 - 6 Umowy, mający miejsce zamieszkania w Królestwie Niderlandów, lecz na podstawie wspomnianych postanowień uprawnieni do świadczeń rzeczowych na koszt Rzeczypospolitej Polskiej, nie są ubezpieczeni na podstawie Powszechnej Ustawy o szczególnych kosztach z tytułu choroby (AWBZ).

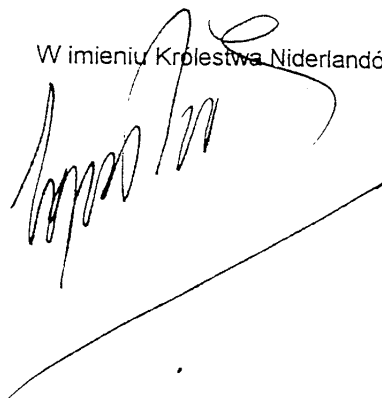
NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni przez swoje rządy, podpisali niniejszy Protokół Końcowy.

SPORZĄDZONO w Warszawie dnia 26 marca 2003 roku, w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niderlandzkim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

W imieniu Królestwa Niderlandów

VERDRAG INZAKE SOCIALE ZEKERHEID

TUSSEN

DE REPUBLIEK POLEN

EN

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

De Republiek Polen
en
het Koninkrijk der Nederlanden,

hierna genoemd de Verdragsluitende Partijen,

Wensend betrekkingen op het gebied van sociale zekerheid aan te gaan;

Verlangend de samenwerking tussen de twee staten te regelen teneinde
de handhaving van de wetgeving van de ene staat in de andere te
verzekeren;

Zijn als volgt overeengekomen:

TITEL I
ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1
Begripsbepalingen

1. Voor de toepassing van dit Verdrag wordt verstaan onder:
- a) "grondgebied": met betrekking tot het Koninkrijk der Nederlanden het grondgebied van het Koninkrijk in Europa en met betrekking tot de Republiek Polen het grondgebied van de Republiek Polen;
 - b) "onderdaan": een persoon met de nationaliteit van een van de Verdragsluitende Partijen;
 - c) "wetgeving": de wetgeving met betrekking tot de takken van sociale zekerheid genoemd onder artikel 2;
 - d) "bevoegde autoriteit": met betrekking tot het Koninkrijk der Nederlanden de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport; met betrekking tot de Republiek Polen de Minister van Economie, Arbeid en Sociale Politiek, de Minister van Volksgezondheid en de Minister van Landbouw en Ontwikkeling van het Platteland;
 - e) "bevoegd orgaan": het orgaan dat belast is met de toepassing van de wetgeving;
 - f) "uitkering": elke uitkering, pensioen of rente die is voorzien in de wetgeving van een van de Verdragsluitende Partijen, en omvat elke aanvulling of verhoging met betrekking tot deze uitkering, pensioen of rente krachtens de wetgeving;
 - g) "verstrekkingen": verstrekkingen op het gebied van de gezondheidszorg die zijn voorzien in de wetgeving van elk van de Verdragsluitende Partijen;
 - h) "woonplaats": vaste verblijfplaats;
 - i) "verblijfplaats": tijdelijke verblijfplaats;

- j) "tijdvak van verzekering": tijdvakken van premie- of bijdragebetaling, van arbeid in loondienst of als zelfstandige of wonen en tijdvakken welke als zodanig worden aangemerkt ingevolge de wetgeving van een van beide Verdragsluitende Partijen;
- k) "vluchteling" heeft de betekenis die daaraan wordt toegekend in artikel 1 van het op 28 juli 1951 te Genève ondertekende Verdrag betreffende de status van vluchtelingen en in artikel 1, tweede lid, van het in New York ondertekende Protocol betreffende de status van vluchtelingen van 31 januari 1967;
- l) "werknemer": een persoon die legaal werkzaamheden in loondienst verricht voor een werkgever evenals iedere persoon die met een werknemer wordt gelijkgesteld door de toepasselijke wetgeving;
- m) "zelfstandige": de persoon als zodanig omschreven of erkend door de wetgeving van een van de Verdragsluitende Partijen;
- n) "gezinslid": de personen als zodanig omschreven of erkend door de toepasselijke wetgeving, met dien verstande dat voor de toepassing van artikel 16, derde tot en met zesde lid, onder gezinslid wordt verstaan een persoon die als zodanig wordt omschreven of erkend in de wetgeving van de Verdragsluitende Partij op het grondgebied waarvan de desbetreffende persoon woont;
- o) "gegevens": gegevens met betrekking tot onder meer de identiteit, het adres, de personen die een gezamenlijke huishouding voeren, het werk, het volgen van opleiding, het inkomen, de gezondheidstoestand, het overlijden en de vrijheidsstraf.

2. Andere in dit Verdrag gebruikte termen hebben de betekenis zoals daaraan toegekend in de wetgeving die wordt toegepast door een van beide Verdragsluitende Partijen.

Artikel 2
Materiële werkingsfeer

1. Dit Verdrag is van toepassing:
- a) ten aanzien van het Koninkrijk der Nederlanden, op de wetgeving betreffende de volgende takken van sociale verzekeringen:
 - (i) verstrekkingen bij ziekte en moederschap;
 - (ii) uitkeringen bij ziekte en moederschap;
 - (iii) arbeidsongeschiktheidsuitkeringen voor werknemers;
 - (iv) arbeidsongeschiktheidsuitkeringen voor zelfstandigen;
 - (v) werkloosheidsuitkeringen;
 - (vi) ouderdomsuitkeringen;
 - (vii) nabestaandenuitkeringen;
 - (viii) gezinsbijslagen.

 - b) ten aanzien van de Republiek Polen, op de wetgeving betreffende de volgende voorzieningen van het socialezekerheidsstelsel:
 - (i) uitkeringen uit hoofde van ziekte en moederschap;
 - (ii) uitkeringen uit hoofde van ouderdom en renten uit hoofde van arbeidsongeschiktheid en overlijden van de kostwinner;
 - (iii) werkloosheidsuitkeringen;
 - (iv) voorzieningen uit hoofde van arbeidsongevallen en beroepsziekten;
 - (v) gezinsbijslagen;
 - (vi) verstrekkingen;met uitzondering van uitkeringen uit hoofde van de pensioenvoorzieningen voor functionarissen van politie, Agentschap voor Interne Veiligheid, de Geheime Dienst, de Grensbewaking, de Staatsbrandweer, het Gevangeniswezen, Dienst voor de Bescherming van de Regering, beroepsmilitairen, en salarissen voor gepensioneerde rechters en officieren van justitie.

2. Dit Verdrag is eveneens van toepassing op wetgeving die de wetgeving genoemd in het eerste lid van dit artikel wijzigt, vervangt, aanvult, herzielt, of codificeert.

3. Dit Verdrag is niet van toepassing op het stelsel van voorzieningen voor oorlogsslachtoffers of slachtoffers van de gevolgen van de oorlog.

Artikel 3

Personele werkingsfeer

Tenzij anders bepaald, is dit Verdrag van toepassing op alle personen die onderworpen zijn of zijn geweest aan de wetgeving van een van beide of beide Verdragsluitende Partijen, evenals op leden van het gezin en nabestaanden van deze personen in zoverre zij hun rechten ontleen aan de hiervoor genoemde personen.

Artikel 4

Gelijke behandeling

Tenzij anders bepaald in dit Verdrag, hebben de volgende personen, indien zij wonen op het grondgebied van een van beide Verdragsluitende Partijen, dezelfde rechten en verplichtingen krachtens de wetgeving van deze Verdragsluitende Partij als hun eigen onderdanen:

- a) onderdanen van de andere Verdragsluitende Partij;
- b) vluchtelingen;
- c) leden van het gezin en nabestaanden, onafhankelijk van hun nationaliteit, van de personen genoemd in onderdeel a) en b) met betrekking tot de rechten die zij ontleen aan deze personen.

Artikel 5
Export van uitkeringen

1. Tenzij anders bepaald in dit Verdrag, is de wetgeving van een van beide Verdragsluitende Partijen die de betaling van een uitkering beperkt uitsluitend omdat de uitkeringsgerechtigde of een lid van zijn gezin woont of verblijft buiten het grondgebied van die Verdragsluitende Partij, niet van toepassing ten aanzien van een uitkeringsgerechtigde die, of een lid van zijn gezin dat, woont of verblijft op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op de Poolse wetgeving die betrekking heeft op werkloosheidsuitkeringen en gezinsbijslagen en op de Nederlandse wetgeving die betrekking heeft op werkloosheidsuitkeringen.

3. Tenzij anders bepaald in dit Verdrag, worden uitkeringen krachtens de wetgeving van een Verdragsluitende Partij betaald aan onderdanen van de andere Verdragsluitende Partij, die wonen of verblijven buiten het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen, onder dezelfde voorwaarden en in dezelfde omvang als aan onderdanen van die Verdragsluitende Partij die wonen of verblijven buiten het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen.

4. Het eerste lid laat onverlet Nederlandse wetgeving tot invoering van beperkingen ten aanzien van de betaling van kinderbijslagen met betrekking tot kinderen die wonen of verblijven buiten het grondgebied van het Koninkrijk der Nederlanden, of tot uitsluiting van betaling daarvan.

TITEL II
TOEPASSELIJKE WETGEVING

Artikel 6
Algemene regels

1. Personen op wie de bepalingen van deze Titel van het Verdrag van toepassing zijn, zijn uitsluitend onderworpen aan de wetgeving van één enkele Verdragsluitende Partij. Die wetgeving wordt bepaald overeenkomstig de artikelen 7 tot en met 14.

2. Een persoon die overeenkomstig de bepalingen in deze Titel onderworpen is aan de Nederlandse wetgeving, wordt geacht op het grondgebied van Nederland te wonen.

Artikel 7
Werknemers

1. Tenzij anders bepaald in deze Titel, is een persoon die werkzaamheden in loondienst uitoefent op het grondgebied van een Verdragsluitende Partij onderworpen aan de wetgeving van die Verdragsluitende Partij, zelfs indien hij woont op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij, of indien de woonplaats van zijn werkgever of de zetel van diens onderneming zich bevindt op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij.

2. Indien een persoon gelijktijdig werkzaamheden in loondienst uitoefent op het grondgebied van beide Verdragsluitende Partijen, is die persoon onderworpen aan de wetgeving van de Verdragsluitende Partij op het grondgebied waarvan hij woont.

Artikel 8
Zelfstandigen

1. Een zelfstandige die werkzaamheden uitoefent op het grondgebied van een Verdragsluitende Partij, is onderworpen aan de wetgeving van die Verdragsluitende Partij, zelfs als hij woont op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij.

2. Indien een persoon gelijktijdig werkzaamheden in loondienst op het grondgebied van een Verdragsluitende Partij en werkzaamheden als zelfstandige op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij uitoefent, is deze persoon onderworpen aan de wetgeving van de Verdragsluitende Partij op het grondgebied waarvan hij werkzaamheden in loondienst verricht.

3. Indien een persoon op het grondgebied van een Verdragsluitende Partij woont en werkzaamheden als zelfstandige gelijktijdig uitoefent op het grondgebied van beide Verdragsluitende Partijen, is deze persoon onderworpen aan de wetgeving van de Verdragsluitende Partij op wiens grondgebied hij woont.

Artikel 9
Gedetacheerde werknemers

1. Een persoon die op het grondgebied van een Verdragsluitende Partij werkzaamheden in loondienst verricht voor een onderneming waaraan hij normaal verbonden is, en door deze onderneming wordt gedetacheerd op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij teneinde aldaar voor haar rekening arbeid te verrichten, blijft onderworpen aan de wetgeving van de eerste Verdragsluitende Partij, mits de duur van de werkzaamheden een periode van 24 maanden niet overschrijdt.

2. Elkaar opvolgende detacheringen van dezelfde werknemer voor dezelfde onderneming worden geteld als één detachering, tenzij zij door ten minste drie maanden onderbroken zijn.

Artikel 10

Ambtenaren

Een persoon die werkzaamheden uitoefent in dienst van de overheid van een Verdragsluitende Partij en door die overheid is uitgezonden om werkzaamheden te verrichten op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij, blijft onderworpen aan de wetgeving van de eerste Verdragsluitende Partij als ware deze persoon werkzaam op het grondgebied van die Verdragsluitende Partij.

Artikel 11

Personeel van internationale transportondernemingen

Een persoon die behoort tot het rijdend of vliegend personeel van een onderneming die voor rekening van anderen of voor eigen rekening internationaal vervoer van personen of goederen per spoor, over de weg of door de lucht verricht en haar zetel heeft op het grondgebied van een Verdragsluitende Partij, is onderworpen aan de wetgeving van die Verdragsluitende Partij, met de volgende uitzonderingen:

- a) indien de genoemde onderneming een filiaal of vaste vertegenwoordiging op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij heeft, is degene die werkzaam is voor dat filiaal of vaste vertegenwoordiging onderworpen aan de wetgeving van die Verdragsluitende Partij;
- b) indien een persoon uitsluitend of in hoofdzaak in loondienst werkzaam is op het grondgebied van de Verdragsluitende Partij waar hij woont, is hij onderworpen aan de wetgeving van die Verdragsluitende Partij, zelfs indien de onderneming waarbij hij

werkzaam is noch een zetel, noch een filiaal, noch een vaste vertegenwoordiging op dit grondgebied heeft.

Artikel 12

Personeel aan boord van zeeschepen

Een persoon die werkzaamheden in loondienst uitoefent aan boord van een zeeschip en op het grondgebied van een Verdragsluitende Partij woont, is onderworpen aan de wetgeving van die Verdragsluitende Partij op het grondgebied waarvan de onderneming haar zetel heeft of waar de onderneming haar activiteiten uitoefent.

Artikel 13

Personeel van diplomatieke missies en consulaire posten

1. Onderdanen van een Verdragsluitende Partij die door de regering van deze Verdragsluitende Partij naar het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij zijn gezonden en werkzaam zijn bij een diplomatieke missie of consulaire post, zijn onderworpen aan de wetgeving van de eerstgenoemde Verdragsluitende Partij.

2. Personen die voor een diplomatieke missie of consulaire post van een van de Verdragsluitende Partijen op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij werkzaamheden in loondienst uitoefenen, zijn onderworpen aan de wetgeving van de laatstgenoemde Verdragsluitende Partij.

3. Indien de diplomatieke missie of consulaire post van een van de Verdragsluitende Partijen personen in loondienst heeft die krachtens het tweede lid zijn onderworpen aan de wetgeving van de andere Verdragsluitende Partij, neemt de missie of de post de verplichtingen in acht die de wetgeving van de Verdragsluitende Partij waar de werkzaamheden worden verricht aan werkgevers oplegt.

4. De bepalingen van het tweede en derde lid zijn van overeenkomstige toepassing op personen die werkzaamheden verrichten als particuliere bediende van een persoon genoemd in het eerste lid van dit artikel. In dat geval neemt de natuurlijke persoon- voor wie de werkzaamheden in loondienst worden verricht de verplichtingen in acht die de wetgeving van de Verdragsluitende Partij waar de werkzaamheden worden uitgeoefend aan werkgevers oplegt.

5. De bepalingen van het eerste tot en met het vierde lid zijn niet van toepassing op honoraire consuls en op personen die voor hen werkzaamheden in particuliere dienst verrichten.

Artikel 14

Uitzonderingen op de bepalingen van de artikelen 7 tot en met 13

De bevoegde autoriteiten, of de daartoe aangewezen organen, van beide Verdragsluitende Partijen kunnen uitzonderingen op de bepalingen van de artikelen 7 tot en met 13 overeenkomen in het belang van een persoon of een groep van personen, mits de belanghebbende persoon of personen onderworpen zijn aan de wetgeving van een van beide Verdragsluitende Partijen.

TITEL III
BEPALINGEN INZAKE VERSTREKKINGEN EN UITKERINGEN

Hoofdstuk 1
Verstrekingen

Artikel 15

Samentelling van tijdvakken van verzekering

1. Indien een persoon verzekeringstijdvakken heeft vervuld onder de wetgeving van beide Verdragsluitende Partijen, worden deze perioden samengeteld met het oog op de verkrijging, het behoud of het herstel van het recht op verstrekingen, voor zover deze tijdvakken niet samenvallen.

2. Indien de wetgeving van een Verdragsluitende Partij het recht op verplichte verzekering afhankelijk stelt van de vervulling van tijdvakken van verzekering, worden de tijdvakken van verzekering vervuld onder de wetgeving van de andere Verdragsluitende Partij daartoe, voor zover nodig, mede in aanmerking genomen, alsof deze tijdvakken van verzekering zijn vervuld krachtens de wetgeving van eerstbedoelde Verdragsluitende Partij.

Artikel 16

Recht op verstrekingen

1. Indien een werknemer die voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van verstrekingen krachtens de wetgeving van een Verdragsluitende Partij, door de werkgever tijdelijk wordt gedetacheerd naar het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij met het doel om daar werk te verrichten, hebben zowel de werknemer als de gezinsleden die hem vergezellen aanspraak op voor de gezondheid of het leven van de betrokkene onmiddellijk noodzakelijke verstrekingen die worden verleend door het orgaan van de verblijfplaats overeenkomstig de bepalingen van de door dat orgaan toegepaste wetgeving, ten laste van het bevoegde orgaan. Deze

bepaling is van overeenkomstige toepassing op personen werkzaam bij het internationaal transport als bedoeld in artikel 11 en de gezinsleden die hen vergezellen.

2. Voor de toepassing van het eerste lid, wordt de verlening van prothesen, apparatuur of andere verstrekkingen van aanzienlijke waarde afhankelijk gesteld van de toestemming van het bevoegde orgaan, tenzij de verlening van die verstrekking niet kan worden uitgesteld zonder ernstige schade toe te brengen aan de gezondheid of het leven van de belanghebbende. De lijst van dergelijke verstrekkingen wordt overeengekomen door de verbindingsorganen die worden aangewezen in het Administratief Akkoord als bedoeld in artikel 36, eerste lid.

3. Indien een werknemer voldoet aan de voorwaarden voor het recht op verstrekkingen krachtens de wetgeving van een Verdragsluitende Partij, hebben zijn gezinsleden die wonen op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij en die geen recht hebben op verstrekkingen krachtens de wetgeving van die Verdragsluitende Partij, recht op verstrekkingen te verlenen door het orgaan van hun woonplaats overeenkomstig de door dat orgaan toegepaste wetgeving en ten laste van het bevoegde orgaan.

4. Wanneer rechthebbenden op pensioenen of renten krachtens de wetgeving van beide Verdragsluitende Partijen aanspraak heeft op verstrekkingen krachtens de wetgeving van die Verdragsluitende Partij op het grondgebied waarvan hij woont, worden aan hem en zijn gezinsleden door het orgaan van de woonplaats en ten laste van dit orgaan verstrekkingen verleend, alsof hij uitsluitend krachtens de wetgeving van die Verdragsluitende Partij rechthebbende was op een pensioen of rente.

5. Een rechthebbende op een pensioen of rente krachtens de wetgeving van een Verdragsluitende Partij die woont op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij en die geen recht heeft op verstrekkingen op grond van de wetgeving van die Verdragsluitende Partij, ontvangt de

verstrekkingen die hem worden verleend door het orgaan van de woonplaats overeenkomstig de bepalingen van de door dat orgaan toegepaste wetgeving, ten laste van het bevoegde orgaan. Dit principe is van overeenkomstige toepassing op de gezinsleden van de rechthebbende op een pensioen of rente die evenals hij op het grondgebied van die Verdragsluitende Partij wonen.

6. Indien een rechthebbende op een pensioen of rente krachtens de wetgeving van een Verdragsluitende Partij woont op het grondgebied van die Verdragsluitende Partij en recht heeft op verstrekkingen, hebben zijn gezinsleden die wonen op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij en die geen recht hebben op verstrekkingen krachtens de wetgeving van die Verdragsluitende Partij, recht op verstrekkingen te verlenen door het orgaan van hun woonplaats overeenkomstig de door dat orgaan toegepaste wetgeving en ten laste van het bevoegde orgaan.

7. Voor de toepassing van het vijfde lid wordt het recht op verstrekkingen krachtens de Nederlandse wetgeving geacht te bestaan als de rechthebbende op een pensioen of rente recht zou hebben op verstrekkingen als hij op het grondgebied van het Koninkrijk der Nederlanden zou wonen.

8. Wanneer de wetgeving van een Verdragsluitende Partij bepaalt dat premies worden afgetrokken van het pensioen of de rente wegens recht op verstrekkingen, is het ingevolge die wetgeving voor de premie-inning aangewezen orgaan gerechtigd premies in te houden van pensioenen of renten, indien op grond van het vijfde lid de kosten van verstrekkingen ten laste komen van het orgaan van die Verdragsluitende Partij.

Artikel 17

Vergoeding van kosten

1. De bevoegde organen of de daartoe door de bevoegde autoriteiten aangewezen organen vergoeden elkaar de werkelijke kosten van verstrekkingen verleend overeenkomstig artikel 16.

2. De bevoegde autoriteiten kunnen overeenkomen dat de kosten van de overeenkomstig artikel 16 verleende verstrekkingen worden vergoed op grond van vaste bedragen.

Hoofdstuk 2

Uitkeringen bij ziekte en moederschap

Artikel 18

Samentelling van tijdvakken van verzekering

1. Uitkeringen, waarop recht bestaat vanwege tijdelijke arbeidsongeschiktheid op grond van ziekte of moederschap, zullen door het bevoegde orgaan van die Verdragsluitende Partij toegekend worden, wier wetgeving toegepast wordt op een persoon die werkzaamheden in loondienst verricht of als zelfstandige conform Titel II van het Verdrag.

2. Indien de wetgeving van een Verdragsluitende Partij het recht op een uitkering vanwege tijdelijke arbeidsongeschiktheid op grond van ziekte of moederschap afhankelijk stelt van de vervulling van tijdvakken van verzekering, neemt het bevoegde orgaan, binnen het noodzakelijke bereik, de tijdvakken van verzekering in acht die vervuld zijn krachtens de wetgeving van de andere Verdragsluitende Partij, indien deze elkaar niet overlappen, alsof het gaat om tijdvakken van verzekering die krachtens de eigen wetgeving zijn vervuld.

Hoofdstuk 3

Bepalingen voor de toepassing van de Poolse wetgeving met betrekking tot pensioenen en renten uit hoofde van arbeidsongeschiktheid en overlijden van de kostwinner

Artikel 19

Recht op pensioen en rente uit hoofde van arbeidsongeschiktheid en overlijden van de kostwinner

1. Indien het recht op pensioen of rente volgens de Poolse wetgeving afhankelijk is van de vervulling van tijdvakken van verzekering, dan zullen, voor zover nodig, tijdvakken van verzekering in acht genomen worden die vervuld zijn krachtens de Nederlandse wetgeving indien deze periodes elkaar niet overlappen.

2. Indien het recht op pensioen of rente volgens de Poolse wetgeving uitsluitend kan ontstaan met inachtneming van tijdvakken van verzekering, vervuld krachtens de Nederlandse wetgeving, dan zal het bevoegde orgaan:

- a) het theoretische bedrag van het pensioen of de rente vaststellen waarop recht zou bestaan, indien alle tijdvakken van verzekering vervuld zouden zijn krachtens de Poolse wetgeving;
- b) op grond van het theoretische bedrag van het pensioen of de rente, genoemd onder a), de werkelijke hoogte van de uitkering berekenen op basis van de verhouding van de tijdvakken van verzekering, vervuld krachtens de Poolse wetgeving, ten opzichte van de som van alle in acht genomen tijdvakken van verzekering.

3. Indien het recht op pensioen of rente volgens de Poolse wetgeving kan ontstaan zonder inachtneming van tijdvakken van verzekering, vervuld krachtens de Nederlandse wetgeving, dan zal het bevoegde orgaan het recht bepalen en de hoogte van de uitkering berekenen met inachtneming

van uitsluitend de eigen tijdvakken van verzekering, tenzij de hoogte van het pensioen of de rente berekend overeenkomstig het tweede lid, gunstiger is.

4. Indien krachtens de Poolse wetgeving de toekenning van een pensioen of een rente afhankelijk wordt gesteld van de eis dat de werknemer of de zelfstandige aan die wetgeving was onderworpen op het tijdstip waarop zich de gebeurtenis voordeed ten gevolge waarvan het recht op een pensioen of een rente is ontstaan, wordt aangenomen dat er aan de eis is voldaan, indien de werknemer of de zelfstandige op dat moment aan een verzekering onderworpen was krachtens de Nederlandse wetgeving of indien hij op grond van de Nederlandse wetgeving een pensioen of een rente ontvangt op grond van tijdvakken van verzekering vervuld conform de Nederlandse wetgeving.

5. Indien de Poolse wetgeving het toekennen van een pensioen of een rente afhankelijk stelt van de vervulling van tijdvakken van verzekering in een beroep dat onder een afzonderlijke regeling valt of met het verrichten van bepaalde werkzaamheden rekening houdt, dan zullen tijdvakken van verzekering, vervuld krachtens de Nederlandse wetgeving in acht genomen worden bij het toekennen van die pensioen of rente uitsluitend, indien deze in dit beroep of met het verrichten van bepaalde werkzaamheden vervuld zijn.

6. Bij de bepaling van de basis voor de berekening van een pensioen of een rente worden uitsluitend tijdvakken van verzekering in acht genomen die krachtens de Poolse wetgeving zijn vervuld.

Artikel 20

Aanvulling tot het laagste pensioen of de laagste rente

Indien de som van pensioenen of renten, bij personen die op het grondgebied van de Republiek Polen wonen, verschuldigd door de bevoegde organen van beide Verdragsluitende Partijen, lager zou zijn dan het laagste pensioen of de laagste rente voorzien in de Poolse wetgeving, dan zal het

bevoegde orgaan dit bedrag aanvullen tot het bedrag van het laagste pensioen of de laagste rente, mits aan de voorwaarden is voldaan die in de toegepaste wetgeving voorzien zijn.

Hoofdstuk 4

Bepalingen voor de toepassing van de Nederlandse wetgeving met betrekking tot uitkeringen in geval van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden

Artikel 21

Arbeidsongeschiktheidsuitkering

Wanneer een persoon op wie dit Verdrag van toepassing is, op het tijdstip waarop de arbeidsongeschiktheid met daarop volgende invaliditeit is ontstaan, onderworpen was aan de Poolse wetgeving en recht heeft op een Poolse arbeidsongeschiktheidsuitkering, met inachtneming van artikel 19, en hij ten minste twaalf maanden verzekerd is geweest krachtens de Nederlandse wetgeving inzake arbeidsongeschiktheid, heeft hij recht op een uitkering, berekend volgens de regels van artikel 22.

Artikel 22

Berekening van de uitkering

1. Indien het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering volgens de Nederlandse wetgeving uitsluitend kan ontstaan met inachtneming van het bepaalde in artikel 21, dan zal het bevoegde orgaan:

- a) het theoretische bedrag van de arbeidsongeschiktheidsuitkering vaststellen alsof alle tijdvakken van verzekering vervuld zijn krachtens de Nederlandse wetgeving;
- b) op grond van het theoretische bedrag van de arbeidsongeschiktheidsuitkering, genoemd onder a), het werkelijke bedrag van de uitkering berekenen op basis van de verhouding van de tijdvakken van verzekering, vervuld krachtens de

Nederlandse wetgeving, ten opzichte van de som van alle in acht genomen tijdvakken van verzekering.

2. Indien de betrokkene, op het tijdstip dat de arbeidsongeschiktheid met daarop volgende invaliditeit is ontstaan, werknemer was, wordt de verschuldigde uitkering vastgesteld overeenkomstig de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) van 18 februari 1966. Indien dit niet het geval is, wordt de verschuldigde uitkering vastgesteld overeenkomstig de Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen (WAZ) van 24 april 1997.

3. Als verzekeringstijdvakken, vervuld krachtens de Nederlandse wetgeving worden aangemerkt:

- a) tijdvakken van verzekering vervuld krachtens de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) van 18 februari 1966;
- b) verzekeringstijdvakken vervuld krachtens de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW) van 11 december 1975, voor zover deze niet samenvallen met verzekeringstijdvakken vervuld krachtens de hierboven genoemde wet van 18 februari 1966 (WAO);
- c) verzekeringstijdvakken vervuld krachtens de Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen van 24 april 1997 (WAZ), voor zover deze niet samenvallen met verzekeringstijdvakken vervuld krachtens de hierboven genoemde wet van 18 februari 1966 (WAO);
- d) tijdvakken van arbeid en daarmee gelijkgestelde tijdvakken die vóór 1 juli 1967 in Nederland zijn vervuld.

Artikel 23
Ouderdomsuitkering

1. Het Nederlandse bevoegde orgaan stelt de ouderdomsuitkering rechtstreeks en uitsluitend vast op basis van de krachtens de Nederlandse Algemene Ouderdomswet (AOW) vervulde verzekeringstijdvakken.

2. Onder de voorwaarden van het derde lid, worden tijdvakken vóór 1 januari 1957 gedurende welke een onderdaan van een Verdragsluitende Partij na het bereiken van de leeftijd van 15 jaar op het grondgebied van het Koninkrijk der Nederlanden heeft gewoond of gedurende welke hij, terwijl hij woonde in een ander land, als werknemer op het grondgebied van het Koninkrijk der Nederlanden werkzaam was, als verzekeringstijdvakken beschouwd, indien de persoon niet voldoet aan de voorwaarden van de Nederlandse wetgeving op grond waarvan deze tijdvakken kunnen worden gelijkgesteld met tijdvakken van verzekering.

3. De tijdvakken als bedoeld in het tweede lid, worden slechts in aanmerking genomen bij de berekening van de ouderdomsuitkering indien de persoon verzekerd is geweest als bedoeld in artikel 6 van de Nederlandse Algemene Ouderdomswet (AOW) en de persoon na het bereiken van de leeftijd van 59 jaar ten minste zes jaar op het grondgebied van één of beide Verdragsluitende Partijen heeft gewoond en hij op het grondgebied van één van de Verdragsluitende Partijen woont. Desalniettemin zullen deze tijdvakken niet in aanmerking worden genomen als zij samenvallen met tijdvakken van verzekering op grond van de wetgeving van een ander land dan Nederland.

Artikel 24
Nabestaandenuitkering

Wanneer een persoon op wie dit Verdrag van toepassing is op het tijdstip van zijn overlijden onderworpen was aan de Poolse wetgeving en zijn

nabestaande recht heeft op een Poolse nabestaandenuitkering met inachtneming van artikel 19, en de overledene ten minste twaalf maanden verzekerd is geweest krachtens de Nederlandse wetgeving inzake nabestaandenverzekering, heeft zijn nabestaande recht op een uitkering. Voor de berekening van de uitkering is artikel 22, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk 5

Gemeenschappelijke bepaling met betrekking tot uitkeringen uit hoofde van arbeidsongeschiktheid

Artikel 25

Bepaling van de mate van arbeidsongeschiktheid

Voor de toekenning van een arbeidsongeschiktheidsuitkering bepaalt het bevoegde orgaan van elk van de Verdragsluitende Partijen de mate van arbeidsongeschiktheid conform de door haar toegepaste wetgeving.

Hoofdstuk 6

Gezinsbijslagen

Artikel 26

Recht op gezinsbijslagen

1. Het bevoegde orgaan van elk van de Verdragsluitende Partijen stelt het recht vast op gezinsbijslagen en betaalt deze conform de eigen wetgeving.

2. Indien recht bestaat op gezinsbijslagen op grond van de wetgeving van beide Verdragsluitende Partijen, worden de bijslagen betaald door het bevoegde orgaan van die Verdragsluitende Partij, op wiens grondgebied de persoon woont ten behoeve van wie het recht op gezinsbijslagen bestaat.

Hoofdstuk 7
Werkloosheidsuitkeringen

Artikel 27
Recht op uitkeringen

1. Tijdvakken van verzekering, vervuld conform de wetgeving van een van de Verdragsluitende Partijen worden, voorzover nodig, in acht genomen bij de vaststelling van het recht op werkloosheidsuitkeringen conform de wetgeving van de andere Verdragsluitende Partij, indien de belanghebbende persoon onmiddellijk voorafgaande aan het intreden van de werkloosheid tijdvakken van verzekering heeft vervuld op grond van de wetgeving van die Verdragsluitende Partij.

2. Voor zover de tijdvakken van verzekering van een Verdragsluitende Partij in aanmerking zijn genomen voor de vaststelling van het recht op uitkering op grond van de wetgeving van de andere Verdragsluitende Partij, wordt de duur van de uitkering verminderd met de periode waarover de werkloze persoon uitkering heeft ontvangen krachtens de wetgeving van eerstgenoemde Verdragsluitende Partij.

Hoofdstuk 8
**Bijzondere bepalingen voor de Republiek Polen met betrekking tot
voorzieningen uit hoofde van arbeidsongevallen en beroepsziekten**

Artikel 28
Recht op uitkeringen

1. Het recht op uitkeringen uit hoofde van een arbeidsongeval of een beroepsziekte wordt vastgesteld conform de Poolse wetgeving die van toepassing is op het tijdstip waarop zich het arbeidsongeval voorgedaan heeft of de beroepsziekte ontstaan is.

2. Indien de toekenning van een uitkering uit hoofde van een beroepsziekte, conform de Poolse wetgeving, afhankelijk wordt gesteld van de vaststelling van de ziekte voor de eerste keer op het grondgebied van Polen, wordt geacht aan deze eis te zijn voldaan indien deze ziekte voor de eerste maal op het grondgebied van het Koninkrijk Nederland is vastgesteld.

3. Indien de toekenning van een uitkering uit hoofde van een beroepsziekte, conform de Poolse wetgeving, afhankelijk wordt gesteld van de duur van de uitoefening van het werk dat de ziekte heeft veroorzaakt, neemt het bevoegde orgaan de periode in acht, gedurende soortgelijk werk op het grondgebied van het Koninkrijk Nederland.

4. Indien de ziekte terugkeert of de gezondheidstoestand verergert als gevolg van een beroepsziekte of arbeidsongeval, terwijl de betrokkene onderworpen is aan de Nederlandse wetgeving, komen de kosten in verband daarmee ten laste van het bevoegde Poolse orgaan.

TITEL IV HANDHAVING

Artikel 29

Weigering te betalen, opschorting, intrekking

Het bevoegde orgaan van een Verdragsluitende Partij kan een uitkering weigeren te betalen, opschorten of intrekken, indien:

- a. de aanvrager, de uitkeringsgerechtigde of een lid van zijn gezin heeft verzuimd om op verzoek van het bevoegde orgaan binnen een periode van drie maanden een medisch onderzoek te ondergaan of de gegevens te verstrekken als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder o;
- b. het bevoegde orgaan van de andere Verdragsluitende Partij heeft verzuimd om op verzoek van eerstgenoemde Verdragsluitende Partij binnen een periode van drie maanden een medisch

onderzoek uit te voeren of gegevens te verstrekken als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder o.

Artikel 30

Erkenning van beslissingen en uitspraken

1. Voor tenuitvoerlegging vatbare uitspraken en beslissingen afgegeven door de bevoegde organen van een Verdragsluitende Partij worden erkend door de andere Verdragsluitende Partij.

2. Beslissingen of rechterlijke uitspraken als genoemd in het eerste lid worden niet erkend als deze erkenning in strijd is met de wetgeving van de andere Verdragsluitende Partij.

3. Voor tenuitvoerlegging vatbare beslissingen en rechterlijke uitspraken, die zijn erkend overeenkomstig het eerste en tweede lid, worden ten uitvoer gelegd door de andere Verdragsluitende Partij overeenkomstig de wetgeving die met betrekking tot de tenuitvoerlegging van beslissingen en rechterlijke uitspraken van kracht is op het grondgebied van die Partij.

Artikel 31

Terugvordering van onverschuldigd betaalde uitkeringen

Indien het bevoegde orgaan van een Verdragsluitende Partij een voor tenuitvoerlegging vatbare beslissing over een onverschuldigd betaalde uitkering zoals bedoeld in artikel 30, eerste lid, heeft genomen, en de betrokken uitkeringsgerechtigde ontvangt een uitkering van het bevoegde orgaan van de andere Verdragsluitende Partij, kan het bevoegde orgaan van eerstgenoemde Verdragsluitende Partij verzoeken dat de betaling in kwestie in mindering wordt gebracht op uitkeringen verschuldigd door dat orgaan. Het bevoegde orgaan van de andere Verdragsluitende Partij houdt het bedrag in binnen de grenzen van de door dat bevoegde orgaan toegepaste wetgeving die geldt voor de tenuitvoerlegging van soortgelijke beslissingen, en maakt

het bedrag over aan het bevoegde orgaan dat de onverschuldigde uitkering heeft uitbetaald.

TITEL V
DIVERSE BEPALINGEN, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Hoofdstuk 1
Diverse bepalingen

Artikel 32
Overlegging van documenten

1. Aanvragen, bezwaar- en beroepsschriften die op grond van de wetgeving van een Verdragsluitende Partij binnen een bepaalde termijn moeten worden ingediend bij een bevoegd orgaan of rechterlijke instantie van die Verdragsluitende Partij, worden geacht tijdig ingediend te zijn indien zij binnen dezelfde termijn zijn ingediend bij het overeenkomstige orgaan of de rechterlijke instantie van de andere Verdragsluitende Partij.

2. De in het eerste lid bedoelde aanvragen, bezwaar- en beroepsschriften moet het bevoegde orgaan of de rechterlijke instantie onverwijld doorzenden naar het bevoegde orgaan of de rechterlijke instantie van de andere Verdragsluitende Partij.

3. De datum waarop de aanvragen, bezwaar- en beroepsschriften bij het bevoegde orgaan of de rechterlijke instantie van de andere Verdragsluitende Partij zijn ingediend wordt beschouwd als de datum waarop deze zijn ingediend bij het bevoegde orgaan of de rechterlijke instantie welke bevoegd is deze te ontvangen.

4. Iedere aanvraag voor de toekenning van uitkeringen, ingediend conform de wetgeving van een Verdragsluitende Partij, zal beschouwd worden als een aanvraag voor de toekenning van een desbetreffende uitkering conform de wetgeving van de andere Verdragsluitende Partij, voor

zover de belanghebbende heeft meegedeeld dat hij verzekerd was op het grondgebied van die Verdragsluitende Partij of indien dit blijkt uit de overgelegde documenten.

Artikel 33
Gegevensbescherming

1. Wanneer, krachtens dit Verdrag, de bevoegde autoriteiten of bevoegde organen van een Verdragsluitende Partij persoonsgegevens mededelen aan de bevoegde autoriteiten of bevoegde organen van de andere Verdragsluitende Partij, is die mededeling onderworpen aan de door de Verdragsluitende Partij die de gegevens verstrekt vastgestelde wettelijke bepalingen inzake de bescherming van persoonsgegevens. Elke daarop volgende overdracht dan wel opslag, wijziging of vernietiging van de gegevens is onderworpen aan de bepalingen van de wetgeving inzake de bescherming van gegevens van de ontvangende Verdragsluitende Partij.

2. Het gebruik van persoonsgegevens voor andere doelen dan die van sociale zekerheid is onderworpen aan de goedkeuring van de belanghebbende of dient in overeenstemming te zijn met andere waarborgen waarin de nationale wetgeving voorziet.

Artikel 34
Ontheffing van tarieven en legalisatie van documenten

1. Elke ontheffing of vermindering voorzien in de wetgeving van een Verdragsluitende Partij voor belastingen, zegels, wettelijke heffingen of heffingen voor registratie van certificaten of andere documenten die moeten worden overgelegd voor de toepassing van deze wetgeving, geldt ook voor de respectieve certificaten of andere documenten die moeten worden overgelegd voor de toepassing van dit Verdrag of de wetgeving van de andere Verdragsluitende Partij.

2. Het is niet vereist documenten of andere certificaten die moeten worden overgelegd voor de toepassing van dit Verdrag te legaliseren door diplomatieke of consulaire vertegenwoordigingen.

Artikel 35

Munteenheid

De bevoegde organen van elk van de Verdragsluitende Partijen zullen de betalingen krachtens dit Verdrag doen in de officiële munteenheid van de eigen staat en ingeval van inconvertibiliteit van die munteenheid in een convertibele munteenheid.

Artikel 36

Bevoegdheden van de bevoegde autoriteiten

1. De bevoegde autoriteiten van beide Verdragsluitende Partijen hebben de bevoegdheid administratieve akkoorden te sluiten die noodzakelijk zijn voor de toepassing van dit Verdrag.

2. De bevoegde autoriteiten van de Verdragsluitende Partijen zijn verplicht:

- a) verbindingsorganen aan te wijzen;
- b) elkaar te informeren over de toepassing van dit Verdrag;
- c) elkaar wederzijds te informeren over alle wettelijke regelingen en regelingen van uitvoerende aard die de regelingen, genoemd in artikel 2, wijzigen;
- d) elkaar wederzijds bijstand te verlenen en een zo breed mogelijke technische en administratieve samenwerking te ontplooiën voor de toepassing van dit Verdrag.

3. Voor de uitvoering van dit Verdrag verlenen de instellingen hun goede diensten en handelen zij als bij het uitvoeren van hun eigen wetgeving.

De administratieve bijstand die door de instellingen wordt verleend is kosteloos. De bevoegde autoriteiten van de Verdragsluitende Partijen kunnen echter overeenkomen dat bepaalde kosten worden vergoed.

Artikel 37

Geschillenbeslechting

1. De bevoegde autoriteiten beslechten door middel van onderhandelingen verschillen in de interpretatie van dit Verdrag en de daarbij behorende administratieve akkoorden.

2. Indien de geschillen binnen zes maanden na de datum waarop de onderhandelingen zijn aangegaan, niet beslecht zijn, dienen deze voorgelegd te worden aan een arbitragecommissie, wier samenstelling en werkwijze wordt bepaald in onderling overleg tussen de Verdragsluitende Partijen. De beslissingen van de arbitragecommissies zijn bindend en definitief.

Hoofdstuk 2

Overgangsbepalingen

Artikel 38

Overgangsbepaling

Voor de toepassing van artikel 9, eerste lid, worden, in het geval van personen die op het grondgebied van een Verdragsluitende Partij werken en niet verzekerd zijn krachtens de wetgeving van die Verdragsluitende Partij, voor de datum van inwerkingtreding van dit Verdrag, de perioden van arbeid waarnaar in dat lid wordt verwezen, geacht te beginnen op die datum.

Artikel 39

Tijdvakken van verzekering, vervuld voor de inwerkingtreding van dit Verdrag

1. Tijdvakken van verzekering, vervuld conform de wetgeving van elk van de Verdragsluitende Partijen voor de inwerkingtreding van dit Verdrag, worden in acht genomen bij de vaststelling van het recht op en de hoogte van uitkeringen die krachtens dit Verdrag toegekend worden.

2. In het geval de tijdvakken van verzekering, vervuld voor de inwerkingtreding van dit Verdrag, samenvallen, zal iedere van de Verdragsluitende Partijen bij de vaststelling van het recht op en de hoogte van de uitkeringen de feitelijk vervulde tijdvakken van verzekering in acht nemen onder de werking van de eigen wetgeving.

3. Dit Verdrag vormt geen basis voor de aanspraken op uitbetaling van uitkeringen over een periode die voorafgaat aan de inwerkingtreding.

Artikel 40

Taal

1. Voor de toepassing van dit Verdrag communiceren de bevoegde autoriteiten en bevoegde organen van de Verdragsluitende Partijen rechtstreeks met elkaar in de officiële taal van iedere van de Verdragsluitende Partijen.

2. Geen aanvraag of document zal worden afgewezen op grond van het feit dat het is geschreven in een officiële taal van de andere Verdragsluitende Partij.

Hoofdstuk 3
Slotbepalingen

Artikel 41

Geldigheid van het Verdrag

Dit Verdrag wordt gesloten voor onbepaalde duur. Het Verdrag kan te allen tijde opgezegd worden door middel van een notificatie gedaan aan de andere Verdragsluitende Partij. Bij opzegging blijft dit Verdrag van kracht tot het einde van het kalenderjaar volgend op het jaar waarin de andere Verdragsluitende Partij de notificatie over de opzegging heeft ontvangen.

Artikel 42

Ondertekening en ratificatie

1. Dit Verdrag is onderworpen aan goedkeuring conform het recht van elk van de Verdragsluitende Partijen.

2. De Verdragsluitende Partijen stellen elkaar schriftelijk in kennis van de voltooiing van hun procedures vereist voor de inwerkingtreding van dit Verdrag.

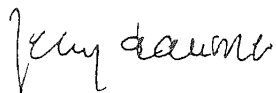
3. Dit Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de derde maand volgend op de datum van de laatste kennisgeving zoals bedoeld in het tweede lid. Artikel 5 treedt voor het Koninkrijk der Nederlanden in werking met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2003.

4. Het Koninkrijk der Nederlanden past artikel 5 voorlopig toe vanaf de eerste dag van de tweede maand volgend op de datum van ondertekening.

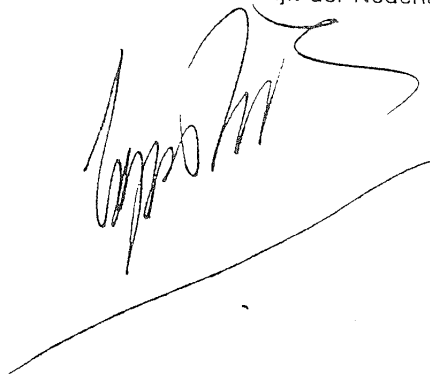
TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd door hun onderscheiden Regeringen, dit Verdrag hebben ondertekend.

GEDAAN in twee exemplaren, te *Warschau*, op *16 maart 2003*, elk in de Poolse en de Nederlandse taal, beide teksten zijnde gelijkelijk authentiek.

Voor de Republiek Polen

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

SLOTPROTOCOL

Bij de ondertekening van het Verdrag inzake sociale zekerheid tussen de Republiek Polen en het Koninkrijk der Nederlanden zijn de ondergetekende gevolmachtigden het volgende overeengekomen:

Toepassing van de Nederlandse wetgeving inzake ziektekostenverzekeringen

1. Met betrekking tot het recht op verstrekkingen krachtens de Nederlandse wetgeving is artikel 16 van het Verdrag alleen van toepassing op personen die zijn verzekerd krachtens de bepalingen van de Ziekenfondswet.

2. Voor de toepassing van artikel 16, vierde, vijfde en zesde lid, van het Verdrag worden de volgende pensioenen beschouwd als krachtens de Nederlandse wetgeving verschuldigde pensioenen:
 - pensioenen uit hoofde van de Algemene burgerlijke pensioenwet van 6 januari 1966;
 - pensioenen uit hoofde van de Algemene militaire pensioenwet van 6 oktober 1966;
 - pensioenen uit hoofde van de Spoorwegpensioenwet van 15 februari 1967;
 - pensioenen uit hoofde van het Reglement Dienstvoorwaarden van de Nederlandse Spoorwegen (R.D.V., 1964 N.S.);
 - een uitkering wegens uittreding voor personen jonger dan 65 jaar die wordt verstrekt krachtens een pensioenregeling bedoeld om een ouderdomspensioen te verlenen aan werknemers en voormalige werknemers;

- een uitkering wegens vervroegde uittreding uit beroepsactiviteiten krachtens een door de overheid vastgestelde regeling of krachtens een overeenkomstig een collectieve arbeidsovereenkomst vastgestelde regeling inzake vervroegde uittreding of krachtens een dergelijke door het College voor zorgverzekeringen aangewezen regeling en
- een periodieke uitkering ingevolge artikel 4, eerste of vierde lid, of artikel 5 van de Remigratiewet.

3. De gezinsleden als bedoeld in artikel 16, derde lid, of de rechthebbende op een pensioen of rente en zijn gezinsleden als bedoeld in artikel 16, vierde, vijfde en zesde lid, van het Verdrag, die in Nederland wonen, maar krachtens de genoemde bepalingen recht hebben op verstrekkingen ten laste van de Republiek Polen, zijn niet verzekerd ingevolge de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ).

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, naar behoren gemachtigd door hun onderscheiden Regeringen, dit Slotprotocol hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud, te Warschau, op 26 maart 2003, elk exemplaar in de Poolse en de Nederlandse taal, beide teksten zijnde gelijkelijk authentiek.

Voor de Republiek Polen

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

MINISTER
Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH-254/03/DPE-eb

Warszawa, 07.08. 2003 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektów:

- ustawy o ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 roku oraz
- uchwały Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 roku, do ratyfikacji,

z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedstawionymi projektami ustawy oraz uchwały Rady Ministrów (pismo nr RM-10-129-03 oraz RM-111-206-03), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Celem przedstawionych projektów ustawy oraz uchwały Rady Ministrów jest ratyfikacja Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 roku, zapewniającej ochronę osób przemieszczających się z Polski do Królestwa Niderlandów (i odwrotnie) przed utratą praw z zabezpieczania społecznego, nabytych w części lub w całości w jednym z ww. państw.
- II. Zagadnienia dotyczące zabezpieczenia społecznego regulują w prawie wspólnotowym przepisy Rozporządzenia Rady Nr 1408/71/EWG z dnia 14 czerwca 1971 roku o stosowaniu systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników, osób pracujących na własny rachunek oraz członków ich rodzin zmieniających miejsce pobytu w granicach Wspólnoty (Dz.Urz. WE Nr L 325, 10.12.92) oraz uzupełniające je Rozporządzenie Rady Nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 roku o ustaleniu sposobów stosowania rozporządzenia Nr 1408/71

dotyczącego stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników, osób pracujących na własny rachunek oraz członków ich rodzin zmieniających miejsce pobytu na obszarze Wspólnoty (Dz.Urz. WE Nr L 325, 10.12.92).

- III. Przepisy wspólnotowego prawa pochodnego nie wprowadzają jednolitego systemu ubezpieczeń społecznych, dopuszczając zróżnicowanie krajowych systemów zabezpieczenia społecznego, zarówno w zakresie natury świadczeń oraz poziomu gwarantowanej ochrony, jak i metod ich finansowania. Rozporządzenie Rady Nr 1408/71/EWG formułuje generalne zasady, według których następuje proces koordynacji różnych systemów zabezpieczenia społecznego obowiązujących w poszczególnych państwach członkowskich. Powyższe zasady służyć mają pełnej realizacji gwarantowanej w Artykule 39 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską swobody przepływu pracowników w zakresie zapewnienia prawa do świadczeń z zabezpieczenia społecznego osób przemieszczających się na terytorium Wspólnoty. Analiza przepisów Rozporządzenia Rady Nr 1408/71/EWG pozwala na wskazanie czterech podstawowych zasad koordynacji krajowych systemów zabezpieczenia społecznego, tj.:
- sformułowanej w art. 3 ww. rozporządzenia zasady równego traktowania, wprowadzającej wymóg, aby osoba migrująca, znajdująca się w sytuacjach z dziedziny zabezpieczenia społecznego takich, w jakich znajduje się obywatel przyjmującego państwa członkowskiego, nie była traktowana w sposób odmienny przynajmniej o tyle, o ile zastosowane zróżnicowanie nie wynika wprost z przepisów ww. rozporządzenia;
 - sformułowanej w art. 13 § 2 ww. rozporządzenia zasady jedności stosowanego ustawodawstwa, wyrażającej się w stwierdzeniu, iż osoba, do której znajdują zastosowanie przepisy koordynacyjne, podlega wyłącznie ustawodawstwu jednego państwa członkowskiego. Co do zasady, ustawodawstwem stosowanym jest ustawodawstwo kraju, w którym pracownik, osoba samodzielnie zarobkująca lub inna osoba uprawniona pracuje, niezależnie od jej aktualnego miejsca zamieszkania (zasada stosowania ustawy miejsca pracy).
 - sformułowanej w art. 10 § 1 ww. rozporządzenia zasady zachowania praw nabytych, stanowiącej, że - z zastrzeżeniem odmiennych postanowień rozporządzenia - uprawnienia do świadczeń, podlegających koordynacji, nie mogą doznać żadnego uszczerbku z tego powodu, że osoba uprawniona do tych świadczeń na podstawie przebytych okresów ubezpieczenia mieszka na terytorium innego państwa członkowskiego aniżeli państwo zobowiązane do wypłaty, oraz
 - stanowiącej jeden z kluczowych mechanizmów koordynacji, sformułowanej w art. 18 ww. rozporządzenia, zasady zachowania praw w trakcie nabywania, wprowadzającej wymóg sumowania okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania. Okresy te, spełnione pod

rządami ustawodawstwa różnych państw członkowskich podlegają sumowaniu, jeżeli jest to niezbędne dla nabycia, zachowania lub odzyskania prawa do świadczeń objętych koordynacją.

IV. Zgodnie z brzmieniem art. 6 Rozporządzenia Rady Nr 1408/71/EWG, postanowienia tego aktu zastępują umowy dwu i wielostronne zawarte między dwoma lub większą liczbą państw członkowskich, a także zastępują umowy zawarte między co najmniej dwoma państwami członkowskimi i jednym albo kilkoma państwami trzecimi, jeśli chodzi o przypadki, w których uregulowanie nie wymaga żadnego udziału państwa trzeciego. Należy również podkreślić, iż nowo zawarte umowy, tj. umowy podpisane po dacie wejścia w życie ww. rozporządzenia, nie mogą być sprzeczne ze sformułowanymi w jego przepisach zasadami. Umowa międzynarodowa zawarta między jednym państwem członkowskim a jednym lub kilkoma państwami trzecimi nie jest jednak objęta zarówno zakresem podmiotowym ww. art. 6, jak i pojęciem ustawodawstwa w rozumieniu rozporządzenia, także wtedy, gdy umowa taka została włączona w formie ustawy do porządku prawnego danego państwa członkowskiego i stanowi w ten sposób część jego prawa wewnętrznego. W przeciwnym razie, według Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, zasięg Rozporządzenia Rady Nr 1408/71/EWG mógłby nie być taki sam we wszystkich państwach członkowskich (orzeczenie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 2 sierpnia 1993 roku w sprawie *Grana - Novoa Landesversicherungsanstalt Hessen*, sprawa nr C-23/92).

V. **Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów w zakresie ubezpieczeń społecznych, podpisana w Warszawie dnia 26 marca 2003 roku, nie mieści się zatem w zakresie przedmiotowym koordynacji Rozporządzenia Rady Nr 1408/71/EWG. Należy jednak pamiętać, iż postanowienia ww. umowy zastąpione zostaną regulacją ww. rozporządzenia z chwilą uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej.** Należy również podkreślić, iż na etapie zawierania powyższej umowy, kwestie dotyczące wzajemnych zobowiązań w dziedzinie zabezpieczenia społecznego podlegały regulacji art. 38 Układu Europejskiego z dnia 16 grudnia 1991 roku, ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską, z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z drugiej strony. Zgodnie bowiem, z brzmieniem art. 40 ww. Układu, reguły zawarte w art. 38 oraz postanowienia, powzięte w celu ich realizacji, nie ograniczają praw lub zobowiązań wynikających z umów dwustronnych łączących Polskę z państwami członkowskimi, jeśli umowy te przewidują bardziej korzystne traktowanie polskich obywateli lub obywateli państw członkowskich. Ponadto, zgodnie z brzmieniem art. 68 Układu Europejskiego, Polska zobowiązana jest do podjęcia wszelkich starań w celu zapewnienia zgodności swego ustawodawstwa z ustawodawstwem Wspólnoty. W omawianej kwestii, działania podejmowane w oparciu o art. 68 Układu Europejskiego, obejmować winny przede wszystkim przygotowanie do włączenia do wspólnotowego systemu koordynacji

zabezpieczenia społecznego, w tym przygotowanie administracji ubezpieczeniowej do działania w powyższym systemie. W szczególności, w okresie przedakcesyjnym nastąpić powinno rozstrzygnięcie o strukturach organizacyjnych, mających na celu zapewnienie właściwej realizacji postanowień Rozporządzeń Rady Nr 1408/71/EWG oraz 574/72/EWG.

VI. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż - w celu wyrażenia opinii o zgodności przedłożonej Umowy w zakresie ubezpieczeń społecznych z prawem Unii Europejskiej - niezbędne wydaje się stwierdzenie zgodności jej postanowień z wytycznymi, sformułowanymi w art. 38 oraz 40 Układu Europejskiego oraz ze wskazaną powyżej regulacją wspólnotową, pod kątem zbieżności ze wskazanym w niej zakresem podmiotowym oraz przedmiotowym.

VII. Zgodnie z brzmieniem art. 38 układu, o którym mowa w poprzedzającym punkcie niniejszej opinii, do momentu uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej, w celu skoordynowania ubezpieczeń społecznych dla pracowników posiadających polskie obywatelstwo legalnie zatrudnionych na terytorium państwa członkowskiego, jak również dla członków ich rodzin przebywających tam legalnie, oraz uwzględniając sytuację i uwarunkowania istniejące w każdym z państw członkowskich:

- wszystkie okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pobytu tych pracowników w poszczególnych państwach członkowskich zostaną dodane do siebie w celu naliczania emerytur lub rent wynikających z uprawnień wiekowych, inwalidztwa lub śmierci oraz w celu zagwarantowania opieki medycznej tym pracownikom i członkom ich rodzin,
- wszelkie emerytury lub renty związane z uprawnieniami wiekowymi, śmiercią, wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi lub z inwalidztwem, wynikającym z powyższych zdarzeń, z wyjątkiem świadczeń nieskładkowych, będą swobodnie przekazywane w kwocie określonej zgodnie z prawem państwa członkowskiego lub państw członkowskich zobowiązanych do płatności,
- pracownicy będą otrzymywali dodatki rodzinne na członków rodziny na zasadach wyżej określonych.

Polska przyzna pracownikom - obywatelom państw członkowskich, którzy są legalnie zatrudnieni na jej terytorium oraz legalnie przebywającym członkom ich rodzin, traktowanie podobne do tego, jakie zostało określone w dwóch ostatnich ww. podpunktach.

VIII. Jak zostało wspomniane powyżej, zgodnie z brzmieniem art. 40 Układu Europejskiego, reguły zawarte w art. 38 oraz postanowienia, powzięte w celu ich realizacji, nie ograniczają praw lub zobowiązań wynikających z umów dwustronnych łączących Polskę z państwami członkowskimi, jeśli umowy te przewidują bardziej korzystne traktowanie polskich obywateli lub obywateli państw członkowskich.

IX. Zgodnie z brzmieniem artykułu 2 pkt 1 Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 roku, zakres przedmiotowy tej regulacji obejmuje:

- polskie przepisy prawne dotyczące: świadczenia z tytułu choroby i macierzyństwa, emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i śmierci żywiciela rodziny, zasiłków dla bezrobotnych, świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zasiłków rodzinnych oraz świadczeń rzeczowych,
- przepisy prawne Królestwa Niderlandów dotyczące: świadczeń i zasiłków w przypadku choroby i macierzyństwa, świadczeń z tytułu niezdolności do pracy dla pracowników oraz osób pracujących na własny rachunek, zasiłków dla bezrobotnych, świadczeń z tytułu starości, świadczeń dla osób pozostałych przy życiu po śmierci żywiciela oraz zasiłków dla dzieci.

Zgodnie z artykułem 3 ww. Umowy, ma ona zastosowanie do wszystkich osób, które podlegają lub podlegały ustawodawstwu jednej lub obu Umawiających się Stron, jak również do członków ich rodzin i innych osób pozostałych przy życiu, w zakresie w jakim ich prawa pochodzą od wspomnianych osób.

Należy zatem stwierdzić, iż zarówno zakres podmiotowy, jak i przedmiotowy opinowanej Umowy w zakresie ubezpieczeń społecznych należy uznać za nie pozostający w sprzeczności z przedstawioną w punkcie VII niniejszej opinii regulacją art. 40 Układu Europejskiego.

X. Umowa o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisana w Warszawie dnia 26 marca 2003 roku, jest - co do zasady - oparta na standardowych rozwiązaniach stosowanych w dziedzinie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w krajach Unii Europejskiej. Należy podkreślić przede wszystkim, iż Umowa w zakresie ubezpieczeń społecznych uwzględnia główne zasady Rozporządzenia Rady Nr 1408/71/EWG, przedstawione w punkcie III niniejszej opinii. W szczególności, artykuł 4 ww. Umowy formułuje zasadę równego traktowania, artykuł 5 odzwierciedla wspólnotową zasadę zachowania praw nabytych, a artykuły 15 i 16 ww. Umowy wprowadzają zasadę zachowania praw w trakcie nabywania. Ponadto, zasady sformułowane w artykule 6 oraz 7 ww. Umowy, pozostają - w zakresie wskazywania właściwości stosowanych przepisów prawnych - w zgodności z zasadą jedności stosowanego ustawodawstwa.

XI. Zgodnie z brzmieniem art. 2 Rozporządzenia Rady Nr 1408/71/EWG, zakres podmiotowy jego regulacji obejmuje pracowników oraz osoby pracujące na własny rachunek, jak również studentów, którzy podlegają lub podlegali ustawodawstwu zabezpieczenia społecznego jednego lub kilku państw członkowskich, i którzy są obywatelami jednego z tych państw albo są bezpaństwowcami lub uchodźcami zamieszkałymi na terytorium jednego z państw członkowskich, a także członków ich rodzin oraz osoby pozostałe przy życiu, którzy są

uprawnieni do świadczeń pochodnych po zmarłym pracowniku migrującym. W celu wskazania grupy beneficjentów wspólnotowej koordynacji, niezbędne wydaje się zdefiniowanie użytych powyżej pojęć - ich zakres wyznaczać będzie bowiem faktyczny krąg podmiotów objętych ww. regulacją.

Rozporządzenie Rady Nr 1408/71/EWG posługuje się w art. 1 (a) szeroką definicją pracownika oraz osoby pracującej na własny rachunek. W ww. artykule 1 określono systemy zabezpieczenia społecznego, do których przynależność uznaje się za równoznaczną z uzyskaniem kwalifikacji pracownika lub osoby pracującej na własny rachunek i - w konsekwencji - z włączeniem tych osób do wspólnotowego systemu koordynacji. Rozporządzenie stosuje się do obywateli państw członkowskich, którzy są lub byli objęci zabezpieczeniem na wypadek jednego albo kilku ryzyk odpowiadających działom zabezpieczenia społecznego z tytułu:

- zabezpieczenia obligatoryjnego lub kontynuowanego dobrowolnie, przewidzianego dla pracowników i osób samodzielnie zarobkujących;
- obowiązkowego zabezpieczenia społecznego adresowanego do wszystkich mieszkańców albo do całej ludności zawodowo czynnej, jeżeli metody finansowania i zarządzania tym systemem pozwalają na identyfikację zainteresowanego jako pracownika lub osoby samodzielnie zarobkującej;
- zabezpieczenia zorganizowanego w ramach jednolitego systemu, utworzonego na rzecz ludności wiejskiej, zgodnie z kryteriami określonymi w załączniku I do Rozporządzenia Rady 1408/71;
- zabezpieczenia dobrowolnego w ramach systemu zorganizowanego dla pracowników i osób samodzielnie zarobkujących albo wszystkich mieszkańców, albo pewnych kategorii mieszkańców, z zastrzeżeniem wykonywania aktywności pracowniczej lub samodzielnej, albo pozostawania uprzednio w systemie obowiązkowego zabezpieczenia od tego samego zdarzenia w ramach systemu utworzonego na rzecz pracowników i osób samodzielnie zarobkujących tego samego państwa członkowskiego.

Ponadto, do zakresu podmiotowego koordynacji włączeni zostali urzędnicy państwowi, pracownicy przygraniczni oraz pracownicy sezonowi. Co do zasady, pod pojęciem pracownika rozumie się zatem wszystkie osoby, które są objęte ochroną socjalną na podstawie przepisów dotyczących systemów zabezpieczenia społecznego poszczególnych państw członkowskich, przy czym określenie zasad afiliacji do ww. systemów odbywa się na poziomie odpowiednich przepisów prawa krajowego.

Należy również podkreślić, iż pracownicy oraz osoby pracujące na własny rachunek, zgodnie z powyższą definicją tych pojęć, są objęci wspólnotową koordynacją, jeżeli posiadają obywatelstwo jednego z państw członkowskich, a także - jeżeli w okresie aktywności zawodowej przemieszczały się wewnątrz Wspólnoty. Ustalenie warunków, od spełnienia

których uzależnia się uzyskanie obywatelstwa należy do wyłącznej kompetencji ustawodawstw wewnętrznych poszczególnych państw członkowskich. Ponadto - zgodnie z orzeczeniem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 12 listopada 1969 roku w sprawie *Entr 'aide medicale przeciw Assurances generales* (sprawa nr 27/69) - dla stosowania Rozporządzenia Rady Nr 1408/71/EWG konieczne jest, aby pracownik znalazł się w jednej z sytuacji o charakterze międzynarodowym, przewidzianej w ww. rozporządzeniu i podporządkowanej ustawodawstwu co najmniej dwóch państw członkowskich. Warunek ten jest spełniony, jeżeli zdarzenie uzasadniające nabycie prawa do świadczeń w państwie członkowskim, w którym pracownik jest ubezpieczony, nastąpiło na terytorium innego państwa członkowskiego.

Zakres podmiotowy Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 roku, określony został w jej artykule 3. Zgodnie z jego brzmieniem, znajduje ona zastosowanie do wszystkich osób, które podlegają lub podlegały ustawodawstwu jednej lub obu Umawiających się stron, jak również członków ich rodziny i innych osób pozostałych przy życiu, w takim zakresie w jakim ich prawa pochodzą od wspomnianych osób.

Umowa między Rzeczpospolitą Polską i Królestwem Niderlandów w zakresie ubezpieczeń społecznych obejmuje swoim zakresem przedmiotowym w zasadzie wszystkie świadczenia podlegające koordynacji na podstawie artykułu 4 Rozporządzenia Rady Nr 1408/71/EWG.

XII. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż przedstawione projekty:

- ustawy o ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 roku oraz
- uchwały Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 roku, do ratyfikacji, są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Włodzimierz Cimoszewicz
Minister Spraw Zagranicznych

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku **3** września 2003 r.

Cena **3,54** zł + 22% VAT

